

MANON ZANDSTRA EN CELINE FEIJEN

EINDOPDRACHT BACHELOR SOCIAL WORK | ACADEMIE VOOR SOCIALE STUDIES
HANZEHOGESCHOOL

Onderzoek naar het leggen van duurzaam contact

Jongeren van 9 tot 15 jaar in de wijk Oosterhoogebrug

Auteurs: Celine Feijen (375699) en Manon Zandstra (341555)

Datum: 23-09-2020

Opdrachtgevende organisatie: WIJ Lewenborg

Opdrachtgever vanuit organisatie: Eva Gerbens en Arne Hofstede

Begeleidende docent: Nick de Jong

Aantal woorden: 6994

Eindopdracht Bachelor Social Work voltijd

Academie voor Sociale Studies, Hanzehogeschool Groningen

Eindopdracht- Advies, SSVB20EO

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksverslag 'Het leggen van duurzaam contact'. Dit onderzoeksverslag is geschreven als onderdeel van de eindopdracht van de Bachelor Social Work voltijd. Het onderzoek richt zich op het contact leggen met jongeren en het verduurzamen van het contact. Wij zijn van september 2020 tot en met januari 2021 bezig geweest met uitvoeren van ontwerponderzoek en het ontwikkelen van een product.

Tijdens jaar 2 van de Bachelor Social Work hebben wij elkaar voor het eerst leren kennen. En zijn wij tijdens de groepsprojecten de samenwerking met elkaar voor het eerst aangegaan. Tijdens de studie en onze stages hebben wij ontdekt dat wij de meeste affiniteit hebben met de doelgroep jongeren. Dit is dan ook de reden geweest dat wij op zoek zijn gegaan naar een eindopdracht die zich richt op de doelgroep jongeren.

Gedurende het onderzoek hebben wij te maken gekregen met de Corona maatregelen. Dit zorgde voor een uitdaging in het vinden van respondenten en het organiseren van interviews. Desalniettemin hebben wij door gebruik van onze creativiteit het voor elkaar gekregen om een degelijk product af te leveren.

Wij willen de jongerenwerkers van WIJ Lewenborg bedanken voor de interessante onderzoeksopdracht, de begeleiding en de feedback. Zij stonden voor ons klaar om onder andere mee te denken en het helpen vinden van passende literatuur. We willen onze advies docent Nick de Jong bedanken voor de kritische doch helpende feedback die wij gedurende de eindopdracht hebben ontvangen. Daarnaast willen we onze dank uiten naar de respondenten voor het delen van hun visie, expertise en het invullen van de vragenlijsten. Zonder deze input hebben wij het onderzoek niet zoveel diepgang kunnen geven.

Wij wensen u veel leesplezier toe!

Celine Feijen

Manon Zandstra

Samenvatting

De jongerenwerkers van WIJ Lewenborg leggen contact met jongeren in de wijken waarover zij zich ontfermen. Soms is dat omdat er overlast in de wijk is, maar soms ook omdat ze de jongeren in beeld willen hebben en ze een positieve vrijetijdsbesteding kunnen geven. In de wijk Oosterhoogebrug merken ze dat de jongeren niet makkelijk te bereiken zijn en er weinig opkomst is op de georganiseerde voetbalactiviteit. Ze willen graag activiteiten organiseren op basis van de behoefte van de jongeren in de wijk, maar daarvoor moeten ze wel eerst in contact komen met de jongeren.

Het doel van dit onderzoek is het ontwikkelen van een product dat handvatten biedt aan de jongerenwerkers van WIJ Lewenborg in het aangaan van contact met jongeren van negen tot vijftien jaar en het verduurzamen van de relatie. Hiervoor is de volgende onderzoeksvraag opgesteld: Welke handvatten heeft WIJ Lewenborg nodig om contact te leggen met de jongeren (9-15 jaar) uit de wijk Oosterhoogebrug en dit contact duurzaam te maken?

Om een antwoord te geven op de onderzoeksvraag is er een ontwerponderzoek uitgevoerd. Door het doorlopen van verschillende onderzoeksloops en aan de hand van de deelvragen is een literatuur- en praktijkonderzoek uitgevoerd. Er wordt onderzocht welke huidige methodieken gebruikt worden en werkend zijn en welke aanvullende handvatten nog nodig zijn.

Op basis van het ontwerponderzoek is er een stappenplan ontwikkeld. Het stappenplan kan gebruikt worden wanneer er contact gelegd moet worden met een nieuwe doelgroep. Er wordt geattendeerd op verschillende voorwaarden waaraan in de wijk voldaan moet worden en er worden nieuwe manieren benoemd om in contact te komen met jongeren. Uit het ontwerponderzoek is gebleken dat de jongerenwerkers van WIJ Lewenborg reeds in staat zijn om een duurzame relatie op te bouwen. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in de wijk Lewenborg waar de jongeren in beeld zijn. In het contact met de jongeren uit Oosterhoogebrug blijft het van belang dit toe te passen. In het product is daarom weinig aandacht besteed aan het opbouwen van een duurzame relatie. Ook is uit het ontwerponderzoek gebleken dat de naamsbekendheid van WIJ Lewenborg in de wijk Oosterhoogebrug onvoldoende is. Dit zorgt ervoor dat de opkomst op de huidige activiteit laag is. Het vergroten van de naamsbekendheid is daarom een voorwaarde in het stappenplan om over te gaan op het leggen van contact.

Het stappenplan is geëvalueerd met de opdrachtgevers. Tijdens deze evaluatie lag de nadruk op de werkbaarheid en inschatting van effectiviteit. Daarnaast is er een aanvulling gemaakt om het stappenplan breder inzetbaar te maken.

In verband met de Corona maatregelen is het stappenplan niet getest in de beroepspraktijk. Het testen in de beroepspraktijk is een belangrijke stap voor de implementatie. Het testen van het stappenplan kan stap voor stap en dient naderhand geëvalueerd te worden op effectiviteit. Na evaluatie kan het stappenplan in andere wijken ingezet worden. Daarbij zijn een drietal zaken van belang. Ten eerste dient er per wijk gekeken te worden naar onderliggende problemen voor het moeilijk contact maken. Ten tweede zal het per wijk verschillen waar de meeste jongeren te vinden zijn. Ten derde dient er per wijk gekeken te worden of het haalbaar is om een vaste plek te verwezenlijken.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Samenvatting	4
1. Beschrijving product	6
2. Aanleiding en doelstelling	8
2.1 Context.....	8
2.2 Probleemanalyse.....	8
2.2.1 Huidige situatie	8
2.2.2 Gewenste situatie.....	9
2.3 Doelstelling.....	11
2.4 Vraagstelling	11
3. Aanpak en inhoud	13
3.1 Contact jongeren	13
3.2 Verhouding tussen wijken.....	15
3.3 Voorwaarden duurzaam contact.....	16
3.4 Behoeftte in kaart	17
3.5 Randvoorwaarden beroepspraktijk	17
3.6 Randvoorwaarden leefomgeving	18
3.7 Prototype.....	19
3.7.1 Evaluatie prototype	20
4. Aanbevelingen.....	22
4.1 Gebruik van het product	22
4.1.1 Implementatie	22
4.2 Bredere inzetbaarheid van het stappenplan	22
Literatuurlijst.....	24
Bijlagen	27
Bijlage 1. Aanleiding en doelstelling	27
Bijlage 2. Ontwerpeisen opstellen	33
Bijlage 3. Evaluatie van het product	53

1. Beschrijving product

Door middel van ontwerponderzoek is er een stappenplan ontworpen. Het stappenplan biedt handvatten aan jongerenwerkers van WIJ Lewenborg bij het in contact komen met jongeren uit de wijk Oosterhoogebrug. Voor het verduurzamen bleken geen handvatten nodig.

Het product heeft de vorm van een stappenplan. Wanneer in een wijk problemen worden ervaren met het bereiken van jongeren kan het stappenplan gebruikt worden. Hierbij kan gedacht worden aan jongeren die onbereikbaar en onvindbaar zijn. Het stappenplan bestaat uit vijf stappen:

1. Onderzoek doen naar welzijn in de wijk
2. Naamsbekendheid in de wijk
3. Contact leggen
4. Achter de behoefte komen
5. Vaste plek in de wijk creëren

Stap 1 en 2 zijn voorwaarden voor het maken van contact. Bij stap 1 wordt kritisch gekeken naar de reden waarom jongerenwerkers de jongeren in beeld willen hebben. Er kan namelijk een probleem gecreëerd worden wanneer er onnodig geïntervenieerd wordt in een wijk. Daarnaast moeten de jongeren uit de wijk bekend zijn met WIJ Lewenborg en weten waarvoor ze er terecht kunnen. De 'juiste naamsbekendheid' is dus een voorwaarde voor het maken van contact. Hiermee wordt bedoeld bekendheid over de activiteiten en dat iedereen terecht kan bij de jongerenwerkers.

Voor het leggen van het contact zijn een viertal mogelijkheden gegeven: straatrondes, via school, via ouders en sport(verenigingen). Wanneer het contact gelegd is kan gevraagd worden naar de behoefte van de jongeren. Op basis van deze behoefte kunnen activiteiten georganiseerd worden. Als laatste wordt een vaste plek in de wijk aangeraden. Voor jongeren is het praktischer als het dichtbij is en is een vaste, vertrouwde plek fijn.

Het product biedt zowel kansen voor de jongerenwerkers als voor de jongeren. Voor de jongerenwerkers biedt het product de kans om in contact te komen met jongeren die niet in beeld zijn. Bij die jongeren kunnen de jongerenwerkers preventief signaleren. Door vroegtijdig bij te sturen kan voorkomen worden dat jongeren helemaal afglijden en eventueel snel geschakeld worden met professionele hulpverlening (MO Groep Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening, 2009). Voor de jongeren kan WIJ Lewenborg een plek zijn waar ze leeftijdsgenoten ontmoeten, ze leuke dingen kunnen doen en hebben ze een vertrouwde, veilige plek. Wanneer ze tegen dingen aanlopen kunnen ze bij de jongerenwerkers terecht en wordt er naar een passende oplossing gezocht.

Het stappenplan is ontwikkeld voor de wijk Oosterhoogebrug. Door middel van een feedbackronde is er gekeken naar toepasbaarheid in andere wijken. Door sport toe te voegen als mogelijkheid om jongeren te bereiken is het product breder inzetbaar. Alle leefgebieden van jongeren worden benoemd. Wel wordt aanbevolen om het gebruik van het stappenplan naderhand te evalueren. Punten van evaluatie kunnen zijn: werkbaarheid, effectiviteit, aanvullingen en bredere inzetbaarheid. Voor de wijk Oosterhoogebrug zijn er verschillende mogelijkheden gevonden om sneller in contact te komen met de jongeren. Zo is er bijvoorbeeld

een betrokken ouder die bereid is om mee te helpen achter de behoefte van de jongeren te komen en te helpen activiteiten organiseren. Deze betrokkenheid van ouders geldt echter niet voor alle wijken. Er zal per wijk gekeken moeten worden welke ingang richting de jongeren het meest effectief is.

2. Aanleiding en doelstelling

2.1 Context

De gemeenten en bewoners hebben een grotere verantwoordelijkheid sinds de verschuiving van de verzorgingsstaat naar de participatiesamenleving (Delsen, 2016). Problemen dienen opgelost te worden binnen het netwerk van de bewoner of met het voorliggend veld. Het voorliggend veld zijn de collectieve- en individuele voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn. In de gemeente Groningen is in december 2015 een convenant gesloten met negentien maatschappelijke instellingen in de stad, waarin de op- en inrichtingen van elf WIJ-teams in de stad officieel werden bekrachtigd (Groninger Gezinsbode, 2015). Sinds 1 januari 2019 zijn WIJ Haren en WIJ Ten Boer opgericht, dit brengt het totaal op dertien WIJ-teams (Gemeente Groningen, 2019).

WIJ Groningen verricht als stichting in opdracht van de gemeente Groningen taken in het kader van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en samenlevingsopbouw. Hierbij wordt gewerkt vanuit zes pijlers (Wijki, 2016):

1. *Zelfredzaamheid* van de bewoner;
2. De bewoner heeft *regie* over zijn eigen leven en behoefte;
3. *Voorkomen* dat problemen ontstaan of verergeren;
4. *Veiligheid* in de wijk, op straat en in huis;
5. Positieve *ontwikkeling en gezondheid* van de bewoner;
6. Het waar mogelijk (weer) *meedoen* van bewoners in de samenleving.

Het werken aan deze zes pijlers doet WIJ Groningen onder andere door het verzorgen van (preventieve) collectieve activiteiten, ondersteunen van jeugd en het op- en afschalen naar tweedelijns specialistische hulp (Wijki, 2016). Deze werkzaamheden zijn ook van toepassing op de doelgroep waar onderzoek naar gedaan gaat worden, namelijk jongeren tussen de negen en vijftien jaar. Het onderzoek wordt uitgevoerd voor WIJ Lewenborg. WIJ Lewenborg zet zich in voor bewoners van vijftien verschillende wijken in Groningen (WIJ Groningen, z.d.). Het vraagstuk is gericht op het in contact komen met jongeren uit de wijk Oosterhoogebrug.

2.2 Probleemanalyse

In dit hoofdstuk worden de huidige- en de gewenste situatie beschreven. Door middel van veldonderzoek is de huidige situatie in kaart gebracht. Vanuit de huidige situatie is ook de gewenste situatie geschetst. Een uitwerking van de gebruikte onderzoeksmethoden is te vinden in bijlage 1.

2.2.1 Huidige situatie

In de huidige situatie organiseert WIJ Lewenborg één activiteit in Oosterhoogebrug, namelijk voetbal. De opkomst is echter laag. Uit een interview met de jongerenwerkers van WIJ Lewenborg (bijlage 1.3) blijkt dat zij denken dat de opkomst laag is, omdat het niet gebaseerd is op de behoefte van de jongeren. De activiteit die wordt georganiseerd in Oosterhoogebrug doet het in andere wijken goed en is makkelijk te organiseren. De jongerenwerkers geven aan geen tijd te hebben om behoefteonderzoek te doen onder de jongeren in Oosterhoogebrug. Ze geven aan een groot takenpakket te hebben en niet de manuren en jongerenwerkers te hebben om op de huidige manier contact te zoeken met de jongeren. De huidige manier vereist

veel tijd en vanwege Corona treffen de jongerenwerkers niet het aantal jongeren dat ze graag zouden willen. Deze methode wordt beschreven in 2.2.1.2. Toch willen ze de jongeren uit Oosterhoogebrug in beeld hebben. De jongerenwerkers kunnen de jongeren in hun eigen kracht zetten. Dit is van belang omdat blijkt dat hoe beter jongeren zich ontwikkelen, hoe meer verantwoordelijkheid zij nu en later kunnen dragen voor het eigen functioneren. Daarnaast verbetert hun relatie tot een ander en de samenleving als geheel. Deze ontwikkeling wordt opgedeeld in persoonlijke, sociale, maatschappelijke en morele ontwikkeling (Metz, 2013).

2.2.1.1 Betrokkenen

Bij het huidige product zijn de jongerenwerkers, de jongeren en een gymdocent van de basisschool betrokken. De jongerenwerkers hebben de wijk Oosterhoogebrug in hun takenpakket en organiseren hier wekelijks een voetbalactiviteit. Daarnaast organiseren ze activiteiten in Lewenborg zelf. Ze zijn zoekende naar hoe ze snel in contact kunnen komen met de jongeren uit Oosterhoogebrug en hoe ze dat contact blijvend maken.

De jongerenwerker heeft contact gelegd met de gymdocent van de basisschool in Oosterhoogebrug. De gymdocent vertelt bijvoorbeeld dat de jongeren na schooltijd nog kunnen deelnemen aan de voetbalactiviteit. Ook heeft hij een flyer opgehangen over activiteiten van WIJ Lewenborg in de school. Echter lijkt dit er niet voor te zorgen dat de jongeren ook daadwerkelijk naar de activiteit gaan. Zoals al eerder beschreven is de opkomst van de activiteit laag. De jongeren die op de activiteit afkomen zijn op één hand te tellen.

Door met de voetbalactiviteit mee te lopen is contact gemaakt met de jongeren. Op die dag namen drie jongeren deel aan de activiteit. Deze jongeren gaven allemaal aan dat ze per toeval bij de activiteit terecht kwamen. Voor een verdere toelichting zie bijlage 1.3.

2.2.1.2 Bestaande werkwijzen

Een methode waarvan WIJ Lewenborg gebruikmaakt om in contact te komen met jongeren zijn zogenaemde “straatrondes”. Ze gaan langs op plekken waar jongeren te vinden zijn. Denk hierbij aan speeltuinen, voetbalkooien, bekende hangplekken of waar overlastmeldingen gedaan worden. Op die manier proberen ze in contact te komen en de jongeren te informeren over de mogelijkheden van WIJ Lewenborg. Dit doen ze ook in Oosterhoogebrug, echter komen ze daar vaak jongeren tegen rond de twintig jaar. Dit is niet de doelgroep die wij voor ogen hebben. Het is nog niet gelukt om hen in beeld te krijgen.

Voor het leggen van contact wordt de presentiebenadering gebruikt. Doel van de presentiebenadering is dat de ander zich gezien en erkend voelt. Dit doet de professional door benaderbaar te zijn, een open agenda te hebben, oog te hebben voor wat niet altijd zichtbaar is en door zorg te zien als meer dan losse handelingen (Van der Meulen, 2016). Daarnaast heeft als kenmerk dat het contact met de jongere plaatsvindt in diens leefwereld. De nadruk wordt gelegd op het zoeken van aansluiting op de behoeften en wensen van de jongeren door met hen mee te bewegen. Het contact is daarnaast niet gebonden aan een vooraf bepaald termijn (Omlo, 2017).

2.2.2 Gewenste situatie

De gewenste situatie is het in beeld hebben van jongeren (negen tot vijftien jaar) uit de wijk Oosterhoogebrug. Deze doelgroep is belangrijk om in beeld te hebben omdat ze een grote stap in hun leven gaan maken of hebben gemaakt: van de basisschool naar het voortgezet

onderwijs. Deze overgang valt samen met biologische en cognitieve veranderingen en elk kind reageert op zijn eigen wijze op deze veranderingen (Bil & Bil, 2017, p. 236). WIJ Lewenborg kan de jongeren daarbij ondersteunen en activiteiten bieden om met leeftijdsgenoten laagdrempelig te sporten of spelen.

Om deze gewenste situatie te behalen zijn er handvatten nodig in het contact maken en onderhouden met de jongeren. In het contact moet de behoefte van de jongeren naar boven komen (mits deze er is). Wanneer op basis van hun behoeften activiteiten georganiseerd worden zal de opkomst hoger zijn. Naarmate de opkomst groter wordt, zal WIJ Lewenborg meer jongeren in beeld hebben. Op het moment dat zij meer jongeren in beeld hebben, kunnen zij beter preventief signaleren. Hierdoor kan er vroegtijdig ingegrepen worden en ondersteuning worden geboden. De kans dat er dan (dure) specialistische hulp nodig is wordt kleiner.

Daarnaast is er een wens vanuit de jongeren voor activiteiten. Dit is gebleken uit verschillende interviews en afgenomen enquêtes (zie bijlage 1.3). Zij geven aan dat ze geïnteresseerd zijn in activiteiten, maar niet afweten van de reeds bestaande activiteiten. Daarnaast weten ze ook niet dat ze bij WIJ Lewenborg terecht kunnen voor hun ideeën en wensen.

2.2.2.1 Maatschappelijke ontwikkelingen

De belangrijkste maatschappelijke ontwikkeling waar WIJ Lewenborg mee te maken heeft gehad is de decentralisatie. Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor onder andere de jeugdzorg. Met de decentralisatie werd de aanbeveling gedaan om jongerenwerkers stevig te positioneren in het sociaal domein. Ze hebben een prominente rol gekregen in het in beeld brengen van jongeren en op- en afschalen (Hogendorp, 2019).

WIJ Lewenborg is verantwoordelijk voor vijftien wijken (WIJ Groningen, z.d.). Toen zij zijn begonnen hebben zij op basis van problematieken en vragen in bepaalde wijken prioriteiten gesteld. Dit heeft ervoor gezorgd dat het bijvoorbeeld in Lewenborg goed loopt met een hoge opkomst. Oosterhoogebrug heeft niet zoveel last gehad van hangjongeren en overlastplegers (zie bijlage 1.3) waardoor zij geen prioriteit is geweest. Hierdoor heeft WIJ Lewenborg de jongeren niet in beeld en bieden ze ook geen activiteiten aan die gebaseerd zijn op de behoeftes die jongeren in de wijk hebben.

Daarnaast heeft de gemeente bezuinigingen moeten doen en is ook WIJ Groningen geraakt (Van der Veen, 2019). Dit heeft bij WIJ Lewenborg bijvoorbeeld ervoor gezorgd dat een collega die weggegaan is, niet vervangen is. Echter zijn de activiteiten en het takenpakket bij WIJ Lewenborg hetzelfde gebleven. De optelsom van een lagere bezetting en niet de juiste handvatten hebben zorgt ervoor dat het niet gelukt is contact te maken met jongeren uit Oosterhoogebrug.

2.2.2.2 Beroepswaarden

Sociaal werkers hebben binnen hun werk onafhankelijkheid en handelingsruimte. Deze professionele autonomie vraagt de bereidheid van professionals om hun professioneel handelen te verantwoorden. De beroepscode geeft weer wat cliënten, burgers, werkgevers en opdrachtgevers mogen verwachten van sociaal werkers. Daarom draagt de beroepscode bij aan het bewaken van de kwaliteit van hulp en ondersteuning (Van der Meij & Luttik, 2016).

Wanneer een sociaal werker zich aan de beroepscode houdt kunnen gemaakte keuzes verantwoord worden. Waarden uit de beroepscode die bij dit advies een rol spelen zijn:

Bevorderen menselijke waardigheid: Wanneer de jongeren bij WIJ Lewenburg is beeld zijn, kunnen de jongerenwerkers ze in hun kracht zetten. Daarnaast kunnen ze ondersteuning krijgen wanneer ze dat willen en nodig zijn.

Signalering en ondersteuning: Door in contact te komen met de jongeren (negen tot vijftien jaar) kan er gesignaleerd worden op tekortkomingen en/of bedreigingen. Hier kunnen de jongerenwerkers van WIJ Lewenburg vervolgens op inspelen door het bieden van ondersteuning.

Toegankelijkheid van sociaal werk: WIJ Lewenburg is toegankelijk voor alle jongeren, echter weten niet alle jongeren wie ze zijn. Door met ons product de jongerenwerkers handvatten te geven om in contact te komen met deze jongeren, wordt de toegankelijkheid verhoogd.

Werken aan goede beeldvorming: De jongeren uit Oosterhoogebrug lijken weinig informatie te hebben over de mogelijkheden van WIJ Lewenburg. Het is daarom van belang dat er een goede beeldvorming over WIJ Lewenburg wordt geschept bij de jongeren, zodat zij weten dat er activiteiten voor hen worden georganiseerd en dat zij daar ook inspraak in hebben.

2.3 Doelstelling

Het ontwerponderzoek levert een product op dat handvatten biedt aan de jongerenwerkers van WIJ Lewenburg in het snel en effectief contact komen met de jongeren van negen tot vijftien jaar uit de wijk Oosterhoogebrug. Met snel wordt bedoeld: het moet niet te veel tijd van de jongerenwerker kosten, in verband met het grote takenpakket wat zij hebben. Met effectief wordt bedoeld dat het gemaakte contact duurzaam moet worden en ervoor zorgen dat jongeren eigen initiatief gaan tonen. Op langere termijn betekent dit dat ze meer jongeren in beeld hebben en preventief kunnen handelen op zorgwekkende signalen. Daarnaast is het voor de jongeren een kans om leuke activiteiten te ondernemen of organiseren met leeftijdsgenoten en een plek te hebben waar ze altijd terecht kunnen en gehoord worden. Uit interviews is gebleken dat jongeren zelf ook de behoefte hebben aan meedoen aan of organiseren van activiteiten (zie bijlage 1.3).

WIJ Lewenburg zou graag willen dat het product geïmplementeerd kan worden in haar andere wijken waarover zij zich ontfermt. Op die manier kunnen ze ook daar snel en effectief in contact komen met jongeren, zonder dat het ten koste gaat van hun al bestaande activiteiten in andere wijken.

2.4 Vraagstelling

Om te komen tot een product zijn aan de hand van Van der Donk en Van Lanen (2015) een onderzoeksvraag en deelvragen opgesteld. Om de doelstelling van dit onderzoek te behalen is de volgende onderzoeksvraag opgesteld:

Welke handvatten heeft WIJ Lewenburg nodig om contact te leggen met de jongeren (9-15 jaar) uit de wijk Oosterhoogebrug en dit contact duurzaam te maken?

De deelvragen zijn:

- Op welke manier zoeken jongerenwerkers (uit andere WIJ-teams) contact met jongeren van negen tot vijftien jaar?
- Wat is het verschil in sociaaleconomische status tussen Oosterhoogebrug en Lewenburg (waar de activiteiten wel lopen)?

- Wat zijn voorwaarden voor duurzaam contact tussen jongerenwerker en jongere?
- Hoe krijg je in het contact met jongeren de behoefte aan activiteiten in kaart?
- Met welke randvoorwaarden vanuit de beroepspraktijk van jongerenwerkers dient rekening mee gehouden te worden in het leggen en onderhouden van contact met de jongeren?
- Met welke randvoorwaarden uit de leefomgeving van de jongeren dient rekening gehouden te worden?

3. Aanpak en inhoud

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitkomsten van de deelonderzoeken genoemd. Deze uitkomsten zijn ontwerpeisen voor het uiteindelijke product. De deelonderzoeken zijn uitgevoerd door middel van praktijk- en literatuuronderzoek. De verdere uitwerking hiervan is te vinden in bijlage 2.

3.1 Contact jongeren

Voor het beantwoorden van onderstaande deelvraag is er zowel een literatuur als veldonderzoek uitgevoerd.

Op welke manier zoeken jongerenwerkers (uit andere WIJ-teams) contact met jongeren van 9-15 jaar?

Voor het veldonderzoek is er een interview gehouden met jongerenwerkers (bijlage 2.1.1) van WIJ Lewenborg. Hierbij is gebruikgemaakt van een semigestructureerd interview, zodat er in het gesprek ruimte was om door te vragen. Het doel van dit interview was het in beeld krijgen van de huidige werkwijzen van contact maken met jongeren. Ook is er een interview gehouden met een jongerenwerker van WIJ Vinkhuizen. Hierbij is gebruikgemaakt van contextual interviewing. Volgens Van 't Veer et al. (2020) heeft een contextual interview het effect dat mensen specifiek, accurater, levendiger en eerlijker zijn in hun antwoorden. Het doel van dit interview was het in beeld krijgen welke manieren zij gebruiken om in contact te komen met jongeren en of dit verschilt. Onderstaand worden de bevonden werkwijzen benoemd en toegelicht.

Straatrondes

Tijdens de straatrondes zoeken jongerenwerkers jongeren op. De straatrondes zijn een vorm van de presentiebenadering. Het idee bij het presentiemodel is dat sociale professionals door hun aandachtige aanwezigheid in de wijk vertrouwd raken met de wijk(bewoners) en signalen opvangen over burgers in kwetsbare situaties (Omlo, 2017). Het doel is jongeren bereiken en bekendheid te scheppen. Daarnaast is het preventief ingrijpen om escalatie van problematiek te voorkomen ook een doel. Dat houdt in dat de jongerenwerkers ook naar plekken gaan waar veel overlastmeldingen vandaan komen. Wat werkt in deze straatrondes is het feit dat je de jongeren in hun eigen omgeving opzoekt en aansluit bij hun leefwereld. Het aansluiten bij hun leefwereld is een belangrijke methode (Sonneveld et al., 2013). Voor het aansluiten bij de leefwereld en het in contact komen met jongeren noemt Divosa (2017) ook het gebruikmaken van social media.

Activiteiten organiseren

Momenteel wordt er een voetbalactiviteit georganiseerd in Oosterhoogebrug. Deze activiteit hebben de jongerenwerkers zelf bedacht. Het doel is in contact te komen met de jongeren uit Oosterhoogebrug. De opkomst op deze activiteit is laag. Volgens de jongerenwerkers komt dit doordat de activiteit niet is afgestemd op de behoefte van de jongeren. Uit een enquête afgenomen bij basisschoolleerlingen van de basisschool in Oosterhoogebrug (bijlage 2.1.1) komt echter naar voren dat er behoefte is aan een voetbalactiviteit. De lage opkomst lijkt voor deze activiteit dus niet te komen doordat de activiteit niet is afgestemd op de behoefte. De mate van reclame maken voor de activiteit lijkt onvoldoende.

Contact leggen met andere professionals

Er is contact gelegd met de gymdocent van de basisschool. Het doel is om meer bekendheid over de activiteit te scheppen. Zo heeft de gymdocent een flyer over de activiteit opgehangen in het schoolgebouw. Daarnaast heeft hij tijdens de buitenlessen in de zomer de kinderen geïnformeerd over de activiteit van WIJ Lewenborg. Dit lijkt echter geen werkzame manier te zijn omdat de opkomst niet toeneemt.

In Vinkhuizen zijn de jongerenwerkers ook onderdeel van een signaleringsoverleg. Dit overleg heeft het doel om een jongere met problemen in de gaten te houden. Door vanuit de verschillende leefgebieden van de jongere de signalen te delen en samen te brengen ontstaat een zo compleet mogelijk beeld. Betrokken partijen zijn bijvoorbeeld jongerenwerk, de directeur van een school en de politie. Vanuit dit overleg kunnen jongerenwerkers ook de vraag krijgen om contact te leggen met een jongere. Zij kunnen op een laagdrempelige manier contact leggen, signaleren en de jongere ondersteunen als dat nodig is.

Voorlichting scholen

Aan het begin van het schooljaar gaan de jongerenwerkers van WIJ Vinkhuizen langs basisscholen. In de vorm van een voorlichting vertellen de jongerenwerkers wie ze zijn, wat ze doen en waarvoor jongeren bij ze terecht kunnen. Ook wordt er stilgestaan bij de activiteiten die georganiseerd worden en hoe de jongeren daaraan deel kunnen nemen.

Eigen buurtcentrum Vinkhuizen

Er is een vrije inloop in het buurtcentrum in Vinkhuizen. Dit heeft als doel dat jongeren op een laagdrempelige manier vrienden kunnen ontmoeten of een praatje kunnen maken. Doordat jongeren er binnen kunnen lopen, nemen ze sneller vrienden mee. Hierdoor zullen meer jongeren in beeld komen.

Aan de basis van al deze mogelijkheden om contact te leggen met jongeren ligt het outreachend werken. Volgens Omlo (2017) wordt outreachende hulpverlening toegepast om in contact te komen met moeilijk bereikbare groepen. Outreachende professionals zijn volhardend en vasthoudend: ze houden niet op na een mislukte poging om contact te maken. Na het maken van contact is het onderhouden belangrijk. Er moet namelijk voorkomen worden dat mensen in een te vroeg stadium uit beeld raken. De mensen blijven in beeld wanneer de professional bereikbaar, benaderbaar en present blijft in de wijk. Voor het present zijn wordt de presentiemethode gebruikt. Het idee bij het presentiemodel is dat sociale professionals door hun aandachtige aanwezigheid in de wijk vertrouwd raken met de wijk(bewoners) en signalen opvangen over burgers in kwetsbare situaties (Omlo, 2017, p.12). Dit vroegtijdig signaleren en daarop acteren kan escalatie en duurdere zorg voorkomen.

Naast het voorlichting geven en aanwezig zijn op plekken waar jongeren aanwezig zijn, is er nog een manier om contact te maken: huisbezoeken. Huisbezoeken kunnen bij alle wijkbewoners gedaan worden maar ook op basis van signalen van (in)formele netwerkpartners (Omlo, 2017, p. 9).

Door het beantwoorden van bovenstaande deelvraag, zijn de volgende ontwerpeisen naar voren gekomen:

- Het product geeft handvatten om meer naamsbekendheid te krijgen.
- Het product geeft handvatten om contact te maken met jongeren (handvatten uit praktijk en literatuur).

3.2 Verhouding tussen wijken

Voor het beantwoorden van onderstaande deelvraag is er zowel een literatuur als veldonderzoek uitgevoerd.

Wat is het verschil in sociaal economische status (SES) tussen Oosterhoogebrug en Lewenborg (waar de activiteiten wel lopen)?

Uit literatuuronderzoek (AlleCijfers.nl, 2020a-b) is gebleken dat er tussen Lewenborg Noord en Oosterhoogebrug een verschil is in sociaal economische status. Sociaaleconomische status is de positie van een gezin op de welvaarts ladder (Encyclo.nl, z.d.). Belangrijke factoren die bijdragen aan de positie op de welvaarts ladder waar naar gekeken is, zijn inkomen en opleidingsniveau. Ook is gekeken naar criminaliteit, alcohol- en drugsgebruik en psychosociale gezondheid (zie bijlage 2.2). De vergelijking is gemaakt met deze factoren omdat deze een aanwijzing kunnen geven over het welzijn van de jongeren in de buurt. Volgens Traag et al. (2010) neemt de kans dat jongeren in aanraking komen met politie af naarmate het opleidings- of inkomensniveau van hun ouders hoger is. De jongeren zullen positieve vrijetijdsbesteding hebben, bijvoorbeeld sporten of muzikles. Hierdoor hebben ze minder tijd voor negatieve vrijetijdsbesteding. Wanneer jongeren veel negatieve vrijetijdsbesteding hebben en bekend zijn bij politie, zullen ze snel bekend zijn bij het WIJ-team. De wijkagent kan de jongerenwerkers vragen eens contact te leggen met jongeren(groepen). Wanneer jongeren veel positieve vrijetijdsbesteding hebben zullen ze moeilijker te vinden zijn. Het vergelijken van de cijfers van Oosterhoogebrug en Lewenborg kan een reden geven waarom jongeren in Lewenborg makkelijker te vinden zijn dan in Oosterhoogebrug.

Wanneer de cijfers (AlleCijfers.nl, 2020a, 2020b) van Oosterhoogebrug en Lewenborg Noord naast elkaar gelegd worden, is op sommige vlakken een duidelijk verschil te zien. Zo zijn er in Oosterhoogebrug een stuk minder jongeren in de leeftijd van de doelgroep en ligt het gemiddeld bruto jaarinkomen een stuk hoger in Oosterhoogebrug. Daarnaast is er in Lewenborg Noord meer criminaliteit, bijna het dubbele aantal misdaden per duizend inwoners ten opzichte van Oosterhoogebrug.

Volgens Basismonitor Groningen (z.d.) heeft 22 procent van de 18-23 jarige jongeren uit Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg geen startkwalificatie. In Lewenborg Noord ligt dit aantal hoger, namelijk 28 procent. Daarnaast is het primair onderwijs in beide wijken lager dan het gemiddelde van de Gemeente Groningen. Echter is het voortgezet onderwijs in Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg rond het gemiddelde en dat van Lewenborg Noord lager. Zie bron 2.2 voor alle cijfers.

Er is ook gesproken met de wijkagent van Oosterhoogebrug en een Haltmedewerker wiens werkgebied onder andere Oosterhoogebrug is (zie bijlage 2.2). Uit het interview kwam naar voren dat Oosterhoogebrug een vrij rustige wijk is. Er is geen problematische jeugdgroep en niet veel overlast en/of vernielingen. Dit ondersteunt ook de uitspraak van de jongerenwerkers, namelijk dat Lewenborg meer aandacht vereiste dan Oosterhoogebrug. Om die reden hebben ze veel tijd en moeite in Lewenborg gestoken, waardoor ze de jongeren in beeld hebben en de activiteiten goed lopen. In Oosterhoogebrug was de urgentie minder waardoor er niet diezelfde tijd en moeite in is gestoken. Dit heeft ertoe geleid dat de jongeren nu niet in beeld zijn en er activiteiten georganiseerd worden die niet gebaseerd zijn op de behoeften van de jongeren.

Door het beantwoorden van bovenstaande deelvraag, zijn de volgende ontwerpeisen naar voren gekomen:

- Het product houdt rekening met de verschillen in welzijn in wijken.

3.3 Voorwaarden duurzaam contact

Voor het beantwoorden van onderstaande deelvraag is er zowel een literatuur als veldonderzoek uitgevoerd.

Wat zijn voorwaarden voor duurzaam contact tussen jongerenwerker en jongere?

Er is een literatuuronderzoek uitgevoerd via de website van NJI. Dit literatuuronderzoek had als doel kenmerken van een duurzame relatie achterhalen. Dit kan meegenomen worden bij het realiseren van het ontwerp. Voor het veldonderzoek zijn er twee interviews afgenomen: met een jongere uit Oosterhoogebrug en de jongerenwerkers. Hierbij is gebruikgemaakt van een semigestructureerd interview, zodat er in het gesprek ruimte was om door te vragen. Het interview met de jongere had als doel te achterhalen hoe een duurzame relatie eruitziet volgens iemand uit de doelgroep. Ditzelfde werd bevestigd bij de jongerenwerkers, waarbij ook gekeken werd naar hoe zij individueel over duurzaamheid dachten. Dit kan meegenomen worden bij het realiseren van het ontwerp.

Volgens Nederlands Jeugdinstituut en Sociaal Werk Nederland en Youth Spot (2019) is de jongerenwerker onder de voorwaarde kennis in staat om een relatie op te bouwen met de jongeren. Deze kennis bestaat uit het kennen van de dagelijkse werkelijkheid van de straat, de persoonlijke verhalen en het verstaan van de taal van jongeren. De jongerenwerkers zijn in staat zich te identificeren met de straatcultuur. Daarnaast vinden de jongeren die veel tijd op straat doorbrengen aansluiting bij hen.

Volgens Valkestijn et al. (2015) zijn er een zestal voorwaarden waardoor het jongerenwerk bijdraagt aan het aangaan van betekenisvolle relaties, namelijk het werken vanuit de leefwereld, de afwijkende leeftijdsgrenzen, laagdrempeligheid, flexibiliteit, ongehoorzaamheid en het persoonlijk commitment aan jongeren.

Uit een interview met een jongere uit Oosterhoogebrug (Bijlage 2.3.1.) blijkt dat humor en laagdrempeligheid van belang zijn bij het opbouwen van een duurzame relatie. Humor zorgt voor aansluiting. De laagdrempeligheid maakt het aantrekkelijk om bij de activiteiten aanwezig te zijn.

De jongerenwerkers van WIJ Lewenburg (Bijlage 2.3.1) formuleren een duurzame relatie als volgt: 'Een langdurige relatie die gebaseerd is op vertrouwen, gelijkwaardigheid, onbevooroordeelde- en open houding, veiligheid, wederzijds respect en toegankelijkheid.' Ook kwam naar voren dat de jongerenwerkers reeds in staat zijn om een duurzame relatie op te bouwen. Dit is terug te zien in de wijk Lewenburg waar jongeren in beeld zijn. Het contact met de jongeren is goed en ze blijven terugkomen op de activiteiten. In Oosterhoogebrug blijft het van belang deze vaardigheden toe te passen. In het product is het daarom niet van belang hoe een duurzame relatie opgebouwd dient te worden. Echter dient wel benadrukt te worden dat ze de vaardigheden in blijven zetten en daarop blijven reflecteren.

Door het beantwoorden van bovenstaande deelvraag, zijn de volgende ontwerpeisen naar voren gekomen:

- Het product legt niet de nadruk op het verduurzamen van de relatie. Hiertoe zijn de jongerenwerkers reeds in staat.

3.4 Behoeft in kaart

Voor het beantwoorden van onderstaande deelvraag is er zowel een literatuur als veldonderzoek uitgevoerd.

Hoe krijg je in het contact met jongeren de behoefte aan activiteiten in kaart?

Wanneer contact is gemaakt met een jongere kan gevraagd worden naar behoeften. Een belangrijk aspect hierbij is dat er transparantie is over wat er met deze behoeften gedaan wordt (Nationale Jeugdraad, 2020). Daarnaast blijkt ook uit een interview met een jongerenwerker van de wijk Vinkhuizen (zie bijlage 2.4.1) dat er ook iets mee gedaan moet worden. Wanneer een jongere een idee oppert en er vervolgens niks mee gebeurt, zal een jongere niet gauw opnieuw iets vertellen. Dit moet in het product naar voren komen zodat de jongerenwerkers eraan herinnerd worden.

Daarnaast is het een mogelijkheid om de behoefte van de jongeren in kaart te krijgen via de ouders. Uit een interview met een ouder (zie bijlage 2.4.1) blijkt dat zij goed weet waar de behoeften van de jongeren zou kunnen liggen. Ook is het voor een ouder makkelijk om te vragen of en waar je kinderen behoefte aan hebben. Door nauw contact te houden met de ouders kun je inspelen op de behoeftes en heb je een groter draagvlak voor de activiteiten. Deze manier van contact maken met jongeren hebben de jongerenwerkers nog niet eerder bedacht. Ze betrokken de ouders nadat ze de jongeren in beeld hadden. Door de methoden die wij hebben gebruikt om met de ouders in contact te komen voor de jongerenwerkers te beschrijven, kunnen ze daar zelf mee bezig.

Door het beantwoorden van bovenstaande deelvraag, zijn de volgende ontwerpeisen naar voren gekomen:

- Het product benadrukt het belang van transparantie.
- Het product beschrijft manieren om achter de behoefte te komen.

3.5 Randvoorwaarden beroepspraktijk

Voor het beantwoorden van onderstaande deelvraag is er zowel een literatuur als veldonderzoek uitgevoerd.

Met welke randvoorwaarden vanuit de beroepspraktijk van jongerenwerkers dient rekening mee gehouden te worden in het leggen en onderhouden van contact met de jongeren?

Voor het veldonderzoek is er een interview gehouden met jongerenwerkers van WIJ Lewenburg. Dit met als doel dat het ontwerp afgesteld wordt op de beroepspraktijk van de jongerenwerkers. Daarnaast is een literatuuronderzoek uitgevoerd via de websites van Stichting Vreedzaam. Dit met het doel de kenmerken en uitgangspunten van de Vreedzame wijk te achterhalen. De presentiebenadering is reeds toegelicht bij 2.2.1.2. Het product moet ruimte laten voor deze methodieken.

Lewenborg is een zogenoemde Vreedzame Wijk en de basisschool in Oosterhoogebrug een Vreedzame School. Het uitgangspunt van Stichting Vreedzaam is om kinderen allerlei “burgerschapscompetenties” aan te bieden. Zij werken vanuit een zestal principes en uitgangspunten (Stichting Vreedzaam, z.d.):

1. Kinderen krijgen een stem en oefenen in participatie
2. Conflictbeheersing als centraal thema
3. De invloed van leeftijdsgenoten
4. Een expliciete sociale en morele norm
5. Sociale verbondenheid en gemeenschapszin
6. Democratisch opvoeden

De jongerenwerkers van WIJ Lewenborg werken in de beroepspraktijk vanuit de uitgangspunten van de Vreedzame Wijk. Volgens Stichting Vreedzaam (z.d.) is het streven van de Vreedzame Wijk een samenhangend opvoedingsklimaat. Daarnaast werken ze met de presentiebenadering. Deze methoden hebben zij reeds geïmplementeerd in hun handelen. Hier is dus geen extra handvat voor nodig. De waarde transparantie wordt echter extra uitgelicht, omdat deze van groot belang is in het verduurzamen van relatie (Nationale jeugdraad, 2020).

Door het beantwoorden van bovenstaande deelvraag, is de volgende ontwerpeis naar voren gekomen:

- Het product is toepasbaar binnen de methodiek van de presentiebenadering en de Vreedzame wijk.

3.6 Randvoorwaarden leefomgeving

Voor het beantwoorden van onderstaande deelvraag is er zowel een literatuur als veldonderzoek uitgevoerd.

Met welke randvoorwaarden uit de leefomgeving van de jongeren dient rekening gehouden te worden?

Uit interviews met ouders en jongeren (zie bijlage 2.6.1) is gebleken dat het van belang is dat een activiteit bij de jongeren in de buurt is. Er wordt nu één activiteit in Oosterhoogebrug zelf gehouden (voetbal) en de rest vindt plaats in het jongerencentrum in Lewenborg. Ouders vinden het niet prettig om hun kinderen naar een andere wijk te laten fietsen, helemaal niet in het donker. Daarnaast staat Lewenborg volgens een ouder bekend als een problematische wijk. Dit maakt ook dat ze haar kinderen minder snel naar Lewenborg zou laten fietsen voor een activiteit.

Volgens Bil & Bil (2017) gaan jongeren vaak om met andere jongeren die dezelfde interesses hebben. Het is namelijk makkelijker om met anderen op te trekken waarmee je veel gelijkheid hebt. Daarnaast trekken jongere pubers (12-14 jaar) ook vaak op met jongeren van de eigen sekse (Bil & Bil, 2017, p. 316). Dit is ook een belangrijke randvoorwaarde om rekening mee te houden wanneer er activiteiten worden georganiseerd. De interesses van jongeren van 9-12 jaar kunnen ergens anders liggen dan 12-15 jaar. Tijdens het bevragen naar de behoefte van de jongeren kun je de doelgroep dus opdelen in kleine subgroepen met minimale leeftijdsverschillen. Daarbij vergroot je dus de kans dat ze gelijke interesses hebben en zal de opkomst op een naar behoefte georganiseerde activiteit hoger zijn.

Daarnaast blijkt uit recente cijfers van het CBS (2012-2019) dat in 2019 100% van de jongeren in de leeftijd 12-15 jaar toegang heeft tot het internet. Van die jongeren geeft 89,0% aan in de afgelopen drie maanden (bijna) elke dag gebruik te hebben gemaakt van het internet. Dit is een manier om in contact te komen of contact te houden met jongeren omdat ze (bijna) altijd online zijn.

Naar aanleiding van de uitspraak van een ouder (zie hierboven) is ook gekeken naar het ontmoeten van verschillende wijken. Op dit moment ontmoeten de jongeren elkaar niet. De jongeren uit Oosterhoogebrug gaan naar de voetbalactiviteit in Oosterhoogebrug of naar geen enkele activiteit en de jongeren uit Lewenborg naar de activiteiten in Lewenborg. Juist omdat er een verschil in bijvoorbeeld SES en culturen zit tussen de wijken, kan het voor de jongeren goed zijn elkaar te ontmoeten. Volgens Bil & Bil (2017) kunnen jongeren alleen leren over andere culturen en die normen en waarden door ermee in aanraking te komen. Vriendschappen vanuit verschillende culturen spelen een belangrijke rol bij de integratie en acceptatie van de verschillende culturen. Door middel van vriendschappen kunnen de jongeren uit verschillende culturen zich meer met elkaar identificeren. Deze sterkere identificatie leidt weer tot een betere beeldvorming van desbetreffende cultuur. Wanneer jongeren zich verbonden voelen met de maatschappij waarin ze leven, wordt de kans op het vertonen van risicogedrag verkleint (Bil & Bil, 2017, p. 372). Door de jongeren elkaar te laten ontmoeten kan je dus de kanselijkheid vergroten wanneer de ontmoeting leidt tot vriendschappen en identificatie met elkaar. Hoewel eerst de nadruk ligt op het in beeld krijgen van de jongeren in Oosterhoogebrug, is dit iets waar in de toekomst naar gekeken kan worden.

Door het beantwoorden van bovenstaande deelvraag, zijn de volgende ontwerpeisen naar voren gekomen:

- Het product houdt rekening met de verschillende leeftijdscategorieën en interesses bij het bevragen naar de behoefte.

3.7 Prototype

De bestaande oplossingen die al wel werken zijn de methoden waarop het contact onderhouden wordt. Het aansluiten bij de leefwereld van de jongeren, het begrijpen van de straatcultuur en de taal van de jongeren passen zij reeds toe. Dit blijkt uit de duurzame relatie die ze hebben met de jongeren uit Lewenborg. Voor het maken van contact en het bereiken van de nieuwe doelgroep zijn nieuwe handvatten nodig.

Twee verschillende ontwerpideeën zijn naast elkaar gelegd en gewogen (van der Donk & van Lanen, 2015). Een uitwerking hiervan is te vinden in bijlage 3.1. Uit de weging bleek het stappenplan het beste ontwerpidee. In dit stappenplan worden verschillende voorwaarden genoemd en stappen beschreven die genomen kunnen worden.

Stap 1: Naamsbekendheid. Het is voor de jongeren (en hun ouders) belangrijk om te weten wie WIJ Lewenborg is en wat zij doen. Daarnaast is het belangrijk om niet alleen uit te dragen er te zijn voor mensen met problemen. Uit interviews blijkt dat de drempel voor jongeren te hoog wordt wanneer zij geen problemen ervaren maar gewoon eens binnen willen lopen.

Daarnaast is de naamsbekendheid van de activiteiten belangrijk. Uit de enquête bleek dat er behoefte is aan een voetbalactiviteit in de wijk, terwijl deze al georganiseerd wordt. Het bekendmaken kan via sociale media en up-to-date flyers.

Stap 2: Bereiken van de jongeren. Het bereiken van de jongeren kan via verschillende mogelijkheden. De jongeren kunnen bereikt worden op straat. De jongerenwerkers kunnen bekende hangplekken bezoeken of plekken waar vaak overlastmeldingen gedaan worden. Er kan contact gelegd worden met de jongeren en gevraagd worden naar behoeften.

De jongeren kunnen bereikt worden via school. School is normaalgesproken een plek waar ze altijd te vinden zijn. Door middel van een voorlichting aan het begin van het schooljaar kan WIJ Lewenburg zichzelf introduceren.

De jongeren kunnen bereikt worden via hun ouders. Een ouder die wij hebben gesproken gaf aan dat zij goed weet waar haar kinderen behoefte aan hebben. Wanneer dat niet het geval is zullen jongeren hun behoefte sneller uitspreken naar hun ouders, dan naar jongerenwerkers die ze (nog) niet kennen. Daarnaast gaf zij aan ook contacten te hebben met andere ouders die wat willen betekenen voor de buurt en haar kinderen.

Stap 3: Behoeftte achterhalen. Achter de behoefte komen kan via de jongeren zelf, maar ook via de ouders. Een belangrijk gegeven is dat er transparantie moet zijn. De jongerenwerkers moeten aangeven wat ze wel of niet met die behoefte gaan doen. Op het moment dat een jongere zijn behoefte vertelt en er niks mee gedaan wordt, zal dit ten koste gaan van het vertrouwen van de jongere. Daarnaast werk het principe “door jongeren, voor jongeren” goed. Op het moment dat je ze zelf hun eigen idee laat organiseren zullen ze intrinsiek gemotiveerd zijn.

Stap 4: Het hebben van een vaste plek in de wijk. Uit veel interviews is gebleken dat het voor jongeren het meest prettig is als er een vaste plek in de wijk is. Ouders laten hun kinderen liever niet ver fietsen en jongeren hebben liever iets in de buurt. Een mogelijkheid voor een vaste plek in Oosterhoogebrug is Wijkcentrum De Schakel.

3.7.1 Evaluatie prototype

Om te toetsen of het prototype voldoet aan de ontwerpeisen en of het werkbaar is in de praktijk zijn we in gesprek gegaan met de opdrachtgevers en een ouder. Tijdens de evaluatie met de opdrachtgevers zijn de stappen van het stappenplan een voor een besproken. Daarbij werd de nadruk gelegd op de uitvoerbaarheid van de stap.

Uit deze evaluatie kwam naar voren dat het een bruikbaar stappenplan is waar nieuwe ideeën op staan die WIJ Lewenburg kan gebruiken. Er kwam feedback op het ontbreken van onze eigen werkwijze in het contact zoeken: het zoeken van contact met ouders via Facebook is een werkwijze die WIJ Lewenburg ook kan gebruiken. Door middel van het toevoegen van sport als vierde plek om jongeren te treffen wordt het stappenplan breder inzetbaar. Omdat in Oosterhoogebrug weinig sportfaciliteiten- en clubs zijn betekent niet dat het in andere wijken ook zo is. Daarnaast is het ook belangrijk om vooraf te checken wat voor wijk het is en wat bijvoorbeeld de gemiddelde sociaaleconomische status van de gezinnen is. Uit verschillende interviews is gebleken dat goed onderbouwd moet worden waarom geïntervenieerd wordt in een wijk waar geen problemen zijn. Aanwezigheid kan in dat geval juist probleemgedrag creëren. Dit kritisch afwegen moet stap één zijn. Een verdere uitwerking van het evaluatiegesprek is te vinden in bijlage 3.

Uit de evaluatie met een betrokken ouder werd getoetst of er herkenning was in de gesignaleerde oorzaken en of de oplossingen effectief zouden zijn. Een uitwerking van deze evaluatie is te vinden in bijlage 3.

4. Aanbevelingen

Hoewel het stappenplan gemaakt is voor WIJ Lewenburg is hij ook toe te passen in andere wijken. Het product is getest door middel van screening. Vanwege Corona is het product niet in de beroepspraktijk getest. Deze test en de evaluatie daarvan is een belangrijke vereiste voor de implementatie.

4.1 Gebruik van het product

Het product is vormgegeven als stappenplan. In het stappenplan worden handvatten gegeven aan de jongerenwerkers van WIJ Lewenburg in het contact maken met jongeren. Het stappenplan bestaat uit twee delen: een poster en een begeleidend document. Op de poster staan de verschillende stappen beschreven en in welke volgorde ze behandeld dienen te worden. De poster kan worden gebruikt als reminder van de verschillende stappen en de volgorde. In het begeleidend document worden de stappen uitvoerig beschreven. Daarnaast wordt bij de stappen verantwoord waarom en volgens wie (literatuur en interviews) ze van belang zijn. Deze verantwoording is van belang bij het implementeren van het stappenplan. De verantwoording geeft de jongerenwerkers een idee van de mate van effectiviteit. Hoe groter de verwachte effectiviteit, hoe groter de kans dat het product succesvol geïmplementeerd wordt (Daamen, 2015).

4.1.1 Implementatie

Implementatie van het product kan stapsgewijs plaatsvinden. De verschillende stappen kunnen één voor één getest en geëvalueerd worden. In het begeleidend document staat beschreven op welke manier de stap uitgevoerd kan worden. Na het uitvoeren moet er geëvalueerd worden. Met Storytelling wordt de opbrengst van een aanpak gevat in een verhaal (Mateman & De Groot, 2014). Door in gesprek te gaan met de verschillende betrokkenen en hun te bevragen op de effecten die zij ervaren, worden bouwstenen voor het verhaal verzameld. In het verhaal wordt aan de hand van praktijkervaringen en concrete voorbeelden het probleem, de aanpak en de eindsituatie geschetst. Wanneer het verhaal verteld wordt aan de doelgroep is de vraag of dit verhaal herkend en bevestigd wordt. Wanneer dat het geval is, is duidelijk dat de beoogde effecten behaald zijn. Hierna kan implementatie plaatsvinden. Wanneer dat niet het geval is moeten er nog dingen aangepast of veranderd worden.

4.2 Bredere inzetbaarheid van het stappenplan

Het stappenplan is ontwikkeld voor de jongeren van negen tot vijftien jaar uit de wijk Oosterhoogebrug. Door rekening te houden met meerdere leefgebieden van jongeren, ook in andere wijken, is het product breder inzetbaar. Bij het implementeren in een andere wijk zijn er een paar aandachtspunten:

- In het stappenplan zijn welzijn in de wijk en naamsbekendheid als onderliggende problemen voor het moeilijk contact maken genoemd. Dat hoeft niet voor iedere wijk zo te zijn, de oorzaak kan ergens anders liggen.
- Voor het maken van contact zijn verschillende leefgebieden van jongeren opgesomd. Per wijk zal verschillen waar de jongeren het meest te vinden zijn. Op basis van deze analyse kan voor één of meerdere leefgebieden gekozen worden.

- Het verschilt per wijk of er een vaste plek is van het WIJ-team en of het haalbaar is dat die er komt. De behoefte aan een vaste plek in de wijk zal onderzocht moeten worden. Naar aanleiding van de uitkomst moet er gekeken worden wat de financiële mogelijkheden zijn.

Het stappenplan is toepasbaar in verschillende organisaties die als doel contact zoeken met jongeren hebben. In het stappenplan is nadrukkelijk gebruik gemaakt van het outreachend jongerenwerk en de vaardigheden die jongerenwerkers bezitten. Denk hierbij aan jongeren opzoeken in hun eigen leefgebied en aansluiten bij hun leefwereld. Voor andere organisaties is vooral de volgorde van het stappenplan van belang. Eerst moet gekeken worden naar waarom de jongeren in de huidige situatie niet gevonden of bereikt worden. Pas wanneer die oorzaak weggenomen wordt, kan het contact via verschillende leefgebieden gelegd worden. Daarnaast kan ook de samenwerking met andere organisaties gezocht worden. Het verschilt echter per plaats en organisatie hoe nauw deze samenwerking is.

Literatuurlijst

Allecijfers.nl. (2020, 1 december). *Héél véél informatie over Oosterhoogebrug (update 2020!)*. Geraadpleegd op 6 december 2020, van <https://allecijfers.nl/buurt/oosterhoogebrug-groningen/#:%7E:text=buurt%20in%202020,-.De%20cijfers%20op%20de%20kaart%20geven%20de%20volgende%20buurten%20weer,%2C%2012%3A%20Oosterhoogebrug%20...>

Allecijfers.nl. (2020a, 1 december). *Héél véél informatie over Lewenborg Noord (update 2020!)*. Geraadpleegd op 6 december 2020, van <https://allecijfers.nl/buurt/lewenborg-noord-groningen/#:%7E:text=buurt%20in%202020,-.De%20cijfers%20op%20de%20kaart%20geven%20de%20volgende%20buurten%20weer,%2C%2012%3A%20Oosterhoogebrug%20...>

Basismonitor Groningen. (z.d.). *Kompas van Groningen - Basismonitor Groningen*. Kompas van Groningen. Geraadpleegd op 6 december 2020, van <https://basismonitor-groningen.nl/kompasvangroningen/>

Bil, M., & Bil, P. (2017). *Praktijkgerichte ontwikkelingspsychologie* (4de editie). Boom Lemma. CBS. (2012–2019). *Internet; toegang, gebruik en faciliteiten; 2012-2019* [Dataset]. Centraal Bureau voor Statistiek (CBS). Geraadpleegd op 6 december 2020, van <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83429NED/table?Ts=1607607562911>

Daamen, W. (2015). *Wat werkt bij het implementeren van jeugdinterventies?* [Brochure]. Geraadpleegd op 24 december 2020, van <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Publicaties/Publicaties-Wat-werkt-bij-het-implementeren-van-jeugdinterventies>

Delsen, L. W. M. (2016). Realisatie van de participatiesamenleving. Hervorming van de verzorgingsstaat in Nederland: 2010-2015. *Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid*, 2015(4). <https://socialsecurity.belgium.be/sites/default/files/btsz-4-2015-delsen.pdf>

Encyclo.nl. (z.d.). *Sociaal economische status - 2 definities - Encyclo*. Geraadpleegd op 7 december 2020, van https://www.encyclo.nl/begrip/sociaal_economische_status#:%7E:text=Positie%20van%20een%20gezin%20of,Vaak%20afgekort%20tot%20SES%20.

Gemeente Groningen. (2019). *Jaarrekening 2018*. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://gemeente.groningen.nl/sites/default/files/Gemeenterekening-2018-Groningen.pdf>

Gemeente Groningen. (z.d.). *Vragen over zorg en hulp | Gemeente Groningen*. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://gemeente.groningen.nl/vragen-over-zorg-en-hulp>

Hogendorp, S. (2019, 30 januari). *'Jongerenwerk wordt nog steeds onderschat'*. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://www.zorgwelzijn.nl/jongerenwerk-wordt-nog-steeds-onderschat/>

Louwke Meinardi Communicatie. (2017). *Landelijk opleidingsdocument sociaal werk* (1ste editie). SWP.

Mateman, H., Groot de, N. (2014). *Zicht op effect* [Brochure]. Geraadpleegd op 24 december 2020, van <https://www.movisie.nl/publicatie/zicht-effect>

Metz, J. (2020). De betekenis van het jongerenwerk voor preventie: Een stand van zaken. *Mens en Maatschappij*, 95(2), 113-131.

Metz, J. (2013). De waarde(n) van het jongerenwerk. Op zoek naar de toegevoegde waarde van het professionele jongerenwerk in de toekomst. Amsterdam: Hogeschool van Amsterdam.

MO Groep Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening. (2009, december). *Sterk jongerenwerker. Jongerenwerkers weten hoe de hazen lopen*. Geraadpleegd op 12 december 2020, van https://www.sociaalwerknederland.nl/uploads/Webwinkel/Sterk_Jongerenwerk_jongerenwerkers_weten_hoe_de_hazen_lopen_2009.pdf

Nationale Jeugdraad. (2020, juni). *Succesfactoren in het werken met jongeren*. Geraadpleegd op 7 december 2020, van https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/njr_succesfactoren.pdf

Nederlands Jeugdinstituut & Sociaal Werk Nederland en Youth Spot. (2019). *Wat is jongerenwerk?* [Infographic]. Geraadpleegd op 04 december 2020, van <https://www.nji.nl/nl/Download-nji/Publicatie-nji/Wat-is-jongerenwerk-infographic.pdf>

Omlo, J. (2017). *Wat werkt bij outreachend werken?* [Dossier]. Geraadpleegd op 7 december 2020, van <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/publication-attachment/Dossier-wat-werkt-bij-outreachend-werken%20%5BMOV-12693403-1.0%5D.pdf>

Groninger Gezinsbode (2015, 17 december). *Oprichting 11 WIJ-teams in Groningen bekrachtigd in convenant* [Artikel]. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van https://gezinsbode.nl/artikel/961698/oprichting-11-wij-teams-in-groningen-bekrachtigd-in-convenant.html?Harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Sonneveld, J., Metz, J., & Koops, K. (2013). Methodiekbeschrijving Ambulant Jongerenwerk. Hogeschool van Amsterdam, Maatschappij en Recht. <http://www.profileren.nl/images/documenten/DC%20themas/DC%20Thema%20Welzijnswerker%20nieuwe%20stijl%20150114.pdf>

Stichting Vreedzaam. (z.d.). *Uitgangspunten*. Geraadpleegd op 9 oktober 2020, van <https://www.stichtingvreedzaam.nl/de-vreedzame-wijk/10-vreedzame-wijk/66-uitgangspunten>

Valkestijn, M., Bakker, P. P., Hilverdink, P., & Metz, J. (2015). *Jongerenwerk in beeld* [Brochure]. Geraadpleegd op 07 december 2020, van <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Publicaties/nji-Publicaties/Publicaties-Jongerenwerk-in-beeld>

Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn* (2de editie). Coutinho.

Van der Meij, M., & Luttik, E. (2018). *Beroepscode voor de sociaal werker*. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://www.sociaalwerkknederland.nl/?File=15783&m=1521200969&action=file.download>

Van der Meulen, M. (2016, 22 december). *De presentiebenadering als basis voor goede zorg*. Geraadpleegd op 6 oktober 2020, van <https://www.movisie.nl/praktijkvoorbeeld/presentiebenadering-basis-goede-zorg>

Van der Veen, E. (2019, 16 mei). *WIJ Groningen snijdt in bezoeklocaties in de wijken en in zorgmanagement* [Artikel]. Geraadpleegd op 20 oktober 2020, van https://www.dvhn.nl/groningen/WIJ-Groningen-snijdt-in-bezoeklocaties-in-de-wijken-en-in-zorgmanagement-24462878.html?Harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Van 't Veer, J., Wouters, E., Veeger, M., & van der Lugt, R. (2020). *Ontwerpen voor zorg en welzijn* (1ste editie). Coutinho.

WIJ Groningen. (2020, 16 april). *Over WIJ Groningen*. Geraadpleegd op 20 oktober 2020, van <https://wij.groningen.nl/over-wij-groningen/>

WIJ Groningen. (z.d.). *WIJ Lewenborg*. Geraadpleegd op 20 oktober 2020, van <https://wij.groningen.nl/wij-teams/wij-lewenborg/>

Wijki. (2016). *Methodisch kader WIJ Groningen*. Geraadpleegd op 9 oktober 2020, van <https://www.wijki.nl/zowerkenwijgroningen/>

Bijlagen

Bijlage 1. Aanleiding en doelstelling

1.1 Oriënterend gesprek

In de startfase van het onderzoek is er een oriënterend gesprek gevoerd met de opdrachtgevers. In het oriënterend gesprek is onder andere het thema, een probleemschets en het doel van het onderzoek besproken. Door dit gesprek hebben wij het aanmeldformulier compleet kunnen aanvullen en inleveren.

1.2 Probleemboom en doelenboom

Naar aanleiding van het oriënterend gesprek is er een probleemboom ingevuld. De probleemboom geeft inzicht in wat het centrale probleem is en hoe zich dat verhoudt tot de directe- en verdere oorzaken en gevolgen ervan. We hebben de probleemboom zo compleet mogelijk ingevuld en hebben vervolgens een afspraak met de opdrachtgevers gepland. Uit dit gesprek wilden we input verzamelen om onze probleemboom verder uit te werken. Tijdens deze afspraak is meerdere malen de vraag ‘waarom?’ gesteld om zo de probleemboom zo volledig mogelijk in te vullen. Ook is de vraag gesteld welke personen nog meer betrokken zijn

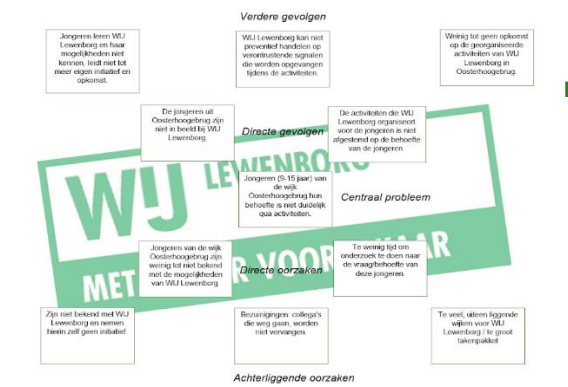
bij de huidige situatie, zodat deze personen ook bij het onderzoek betrokken konden worden.

Figuur 1: Probleemboom

Er is een doelenboom ingevuld naar aanleiding van het gesprek waarin de analyse is verduidelijkt. Deze doelenboom is tijdens een volgend gesprek besproken en getoetst: In hoeverre kunnen de opdrachtgevers zich vinden in de ingevulde doelenboom en wat mist er nog aan? Na dit gesprek hebben wij de doelenboom verder kunnen aanvullen, zo misten wij bij mogelijke effecten nog ‘groter bereik’. Dit is namelijk ook een doel wat WIJ Lewenborg wil bereiken: ze willen een groter bereik en meer naamsbekendheid, zodat ook de mensen die zij

in eerste instantie niet contacteren, WIJ Lewenborg weten te vinden.

Figuur 2: Doelenboom

1.3 Veldoriëntaties

Om een compleet beeld te verkrijgen van het vraagstuk is er een veldoriëntatie uitgevoerd. Door in gesprek te gaan met relevante betrokkenen hebben we meerdere perspectieven verkregen op het vraagstuk. Daarnaast hebben we ons ook meer verdiept in het jongerenwerk door mee te lopen met georganiseerde activiteiten. Onderstaand zijn de gesproken betrokkenen/uitgevoerde acties en de belangrijkste uitkomsten weergegeven.

Activiteit:	Interview jongerenwerker WIJ Lewenburg
Verantwoording activiteit:	Deze jongerenwerker organiseert een keer in de week een voetbalactiviteit in de wijk Oosterhoogebrug. Hij heeft hierdoor contact met een gedeelte van de doelgroep van 9 tot 15 jaar en kon ons daarnaast ook meer vertellen over de wijk.
Onderzoeksmethode:	Semi gestructureerd interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een half gestructureerd interview, omdat op deze manier de relevante onderwerpen om te bevragen op papier staan. Daarnaast wordt er op deze manier wel ruimte gemaakt om door te vragen, wanneer de respondent iets interessants/nuttigs vertelt.
Belangrijkste opbrengsten:	De jongerenwerkers van WIJ Lewenburg zijn meerdere malen bij het wijk- en jongeren centrum langs geweest om te vragen in hoeverre zij zich redden en of zij ergens hulp bij nodig hebben. Voor de tussen leeftijd, begin middelbare school tot een jaar of 23 lijken er geen passende activiteiten te zijn in de wijk. Er is momenteel weinig ruimte en tijd om de oudere jongeren te helpen met passende activiteiten. Er is momenteel 1 moment om Oosterhoogebrug in te gaan, waardoor de WIJ-medewerkers al erg beperkt in het treffen van nieuwe jongeren

Figuur 3: Opbrengsten interview jongerenwerker WIJ Lewenburg

Activiteit:	Interview jeugdagent Oosterhoogebrug
Verantwoording activiteit:	Tijdens dit interview hebben we vragen kunnen stellen over indrukken van de wijk Oosterhoogebrug, maar konden we ook specifiek ingaan op de jongeren van 9 tot 15 jaar. Namelijk onder andere in hoeverre zijn deze jongeren in beeld, en wat speelt er onder deze jongeren.
Onderzoeksmethode:	Semi gestructureerd interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een half gestructureerd interview, omdat op deze manier de relevante onderwerpen om te bevragen op papier staan. Daarnaast wordt er op deze manier wel ruimte gemaakt om door te vragen, wanneer de respondent iets interessants/nuttigs vertelt.

Belangrijkste opbrengsten:	<p>Vrij weinig te doen in deze wijk, tegelijkertijd afvragen: is dat wel zo? Of hebben we het niet door?</p> <p>Incidenteel dat het bij jongeren thuis moeizaam gaat: dan wordt er een zorgmelding aangemaakt + contact JB noord.</p> <p>Jeugd vrij weinig zichtbaar op straat, weinig contact met de jeugd</p> <p>Zolang een wijk als Oosterhoogebrug goed loopt, wordt er meer aandacht gelegd op het probleemjeugd van andere wijken. Daarnaast is het wel belang om in het achterhoofd te hebben, dat er alsnog jongeren zullen zijn waarbij het niet goed gaat. Maar als het ergens goed is, is het ook goed. Dan moet je er niet een probleem van willen maken. Kan ook averechts werken namelijk.</p> <p>Politie is niet op de hoogte van de activiteiten. Kan hierdoor ook niet samenwerken.</p>
-----------------------------------	--

Figuur 4: Opbrengsten interview jeugdagent Oosterhoogebrug

Activiteit:	Contact Halt-medewerker
Verantwoording activiteit:	Oosterhoogebrug behoort tot het werkgebied van de Halt-medewerker.
Onderzoeksmethode:	Narratief interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een narratief interview omdat er één vraag centraal stond, namelijk: Zijn er jongeren bij jou bekend uit de wijk Oosterhoogebrug? Naar aanleiding van het antwoord op deze vraag, wordt er doorgevraagd.
Belangrijkste opbrengsten:	<p>In 2020 nog geen enkele jongere uit Oosterhoogebrug heeft een Halt-straf gehad.</p> <p>In Lewenborg een jongerengroep in beeld, waarvan een jongere in Oosterhoogebrug woont. Echter is het niet duidelijk wat zijn/haar betrokkenheid hierbij is.</p>

Figuur 5: Opbrengsten contact Halt-medewerker

Activiteit:	Enquête voor jongeren 9 tot 15 jaar uit Oosterhoogebrug
Verantwoording activiteit:	Door middel van deze enquête willen wij antwoord krijgen op verschillende vragen, namelijk: in hoeverre zijn de mensen bekend met WIJ, de activiteiten van WIJ en de bereikbaarheid van WIJ Lewenborg.
Onderzoeksmethode:	Kwantitatieve vragenlijst
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een kwantitatieve vragenlijst omdat we dezelfde vragen aan een groot aantal jongeren wilden vragen. In de vragenlijst staan vooral gesloten vragen, waarbij soms toelichting kan worden gegeven.

	Daarnaast is er gekozen voor een vragenlijst omdat het in verband met Corona moeilijker is om jongeren te treffen bijvoorbeeld op straat. De vragenlijst kan via het internet gemaakt worden, waardoor er geen contact vereist is.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal respondenten: 43 • 82,5% niet bekend met WIJ Lewenburg • 90% nog nooit deelgenomen aan een activiteit georganiseerd door WIJ Lewenburg • 94,87% weet niet waar hij/zij terecht kan met vragen over of ideeën voor WIJ Lewenburg • Soorten activiteiten waaraan ze graag deelnemen: sporten, karten, free runnen, film kijken • Voetbal komt vaak terug als activiteit waar ze graag aan deel zouden nemen als deze zou worden georganiseerd. Echter wordt deze reeds georganiseerd, dus dat zegt wat over de reclame en bekendheid van de activiteiten.

Figuur 6: Opbrengsten enquête jongeren

Activiteit:	Enquête voor ouders van jongeren 9 tot 15 jaar uit Oosterhoogebrug
Verantwoording activiteit:	Door middel van deze enquête willen wij antwoord krijgen op verschillende vragen, namelijk: in hoeverre zijn de mensen bekend met WIJ, de activiteiten van WIJ en de bereikbaarheid van WIJ Lewenburg.
Onderzoeksmethode:	Kwantitatieve vragenlijst
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een kwantitatieve vragenlijst omdat we dezelfde vragen aan een groot aantal mensen wilden vragen. In de vragenlijst staan vooral gesloten vragen, waarbij soms toelichting kan worden gegeven. Daarnaast is er gekozen voor een vragenlijst omdat het in verband met Corona moeilijker is om ouders te treffen bijvoorbeeld op straat. De vragenlijst kan via het internet gemaakt worden, waardoor er geen contact vereist is.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal respondenten: 3 • 100% bekend met WIJ Lewenburg • 66,67% niet op de hoogte van de georganiseerde activiteiten door WIJ Lewenburg • 100% mijn kind heeft nog nooit deelgenomen aan een activiteit georganiseerd door WIJ Lewenburg • 66,67% weet niet waar hij/zij terecht kan met vragen over of ideeën voor WIJ Lewenburg

	<ul style="list-style-type: none"> • Soorten activiteiten waar hun kinderen aan deel zouden nemen: sport- of muziekles, buiten spelen/sporten, steppen bij Kardingse <p>Hoewel er weinig respondenten waren, geeft het natuurlijk wel een idee over de naamsbekendheid van WIJ Lewenborg en of ouders de weg naar WIJ Lewenborg weten bij vragen of ideeën.</p>
--	--

Figuur 7: Opbrengsten enquête ouders

Activiteit:	Interview jongerenwerker WIJ Vinkhuizen
Verantwoording activiteit:	Dit om hen te bevragen of zij ook tegen hetzelfde probleem aanlopen en hoe zij het aanpakken. Wellicht kunnen we ideeën opdoen en ze eventueel implementeren bij WIJ Lewenborg of hen mee laten denken over een ontwerp als zij tegen hetzelfde probleem aanlopen.
Onderzoeksmethode:	Contextual interviewing
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gebruikgemaakt van contextual interviewing, omdat op deze manier gekeken kan worden hoe de jongerenwerker aan de slag gaat tijdens een jongerenactiviteit. Er kunnen vervolgens vragen worden gesteld over de werkwijze van de jongerenwerker.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • Contact krijgen en behouden met jongeren kost tijd. • Een vaste plek voor de jongeren werkt in zijn voordeel. • Niet elke wijk is belangrijk om in beeld te hebben: vaak krijg je namelijk wel signalen, wanneer contact gewenst is.

Figuur 8: Opbrengsten interview jongerenwerker WIJ Vinkhuizen

Activiteit:	Meelopen met een jeugdactiviteit in Lewenborg
Verantwoording activiteit:	De jeugdactiviteiten in Lewenborg lopen in vergelijking met die in Oosterhoogebrug goed (grote opkomst, behouden contact). Door mee te lopen met een goedlopende activiteit willen wij achterhalen hoe dit zich verhoudt. Wat maakt dat de activiteiten in Lewenborg wel goed verlopen? Op welke manier worden de jongeren op de hoogte gebracht van de activiteit?
Onderzoeksmethode:	Fly on the wall (niet-participerende observatiemethode)
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor de fly on the wall methode omdat wij goed wilden observeren en geen invloed op de jongeren of jongerenwerkers wilden uitoefenen door te participeren (van 't Veer et al., 2020). Wij wilden een realistische weergave van de

	activiteit, dus ook hoe het zou zijn gegaan als wij er niet bij waren geweest.
Belangrijkste opbrengsten:	Inzicht in de activiteit die georganiseerd wordt, hoe de verstandhouding is tussen de jongerenwerkers en de jongeren en wat voor de jongerenwerkers telt als “goed lopende activiteit met een goede opkomst”.

Figuur 9: Opbrengsten meelopen activiteit Lewenburg

Activiteit:	Meelopen met een jeugdactiviteit in Oosterhoogebrug
Verantwoording activiteit:	Op deze manier konden wij in contact komen met een aantal jongeren uit de wijk Oosterhoogebrug. In dit contact wilden wij achterhalen hoe de jongeren van de activiteit af wisten en in hoeverre de activiteit aansluit bij hun behoefte.
Onderzoeksmethode:	Contextual interviewing
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor contextual interviewing, omdat op deze manier de jongeren werden opgezocht in de activiteit setting. Contextual interviewing leidt er vaak toe dat mensen specifiek, levendiger en eerlijker zijn in de antwoorden die ze geven. We wilden een realistisch beeld krijgen van de reden hoe en waarom de jongeren bij de activiteiten zijn gekomen (Van 't Veer et al., 2020).
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • 2 jongeren zijn per toeval bij de georganiseerde activiteiten terecht gekomen. • 1 jongen kwam bij de activiteit terecht door nieuwsgierigheid, hij zag andere jongens eerder vertrekken bij de BSO. • De afstand naar de activiteit in Oosterhoogebrug is voor sommige jongeren een probleem.

Figuur 10: Opbrengsten meelopen activiteit Oosterhoogebrug

1.4 Literatuuronderzoek

Tijdens het beschrijven en analyseren van het vraagstuk en de doelstelling is er een literatuuronderzoek uitgevoerd. Door middel van het literatuuronderzoek is er informatie gevonden over de volgende onderwerpen:

- Bijdrage van de gewenste situatie voor jongeren.
- Maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het jongerenwerk van WIJ Lewenburg.
- Bestaande werkwijzen (vreedzame wijk, presentiebenadering, straatrondes) met betrekking tot het zoeken van contact met jongeren.
- Beroepswaarden van het Sociaal Werk die gekoppeld kunnen worden aan de doelstelling.

Bijlage 2. Ontwerpeisen opstellen

In deze bijlage worden de ondernomen stappen weergegeven welke genomen zijn om tot de ontwerpeisen te komen. Aan de hand van de ontwerpeisen is het product gemaakt.

2.1 Op welke manier zoeken jongerenwerkers (uit andere WIJ-teams) contact met jongeren van negen tot vijftien jaar

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden zijn er interviews afgenomen en is er literatuuronderzoek gedaan.

2.1.1 Interviews

Met wie gesproken:	Jongerenwerkers WIJ Lewenburg
Verantwoording activiteit:	De jongerenwerkers maken al contact met jongeren uit andere wijken.
Onderzoeksmethode:	Semi gestructureerd interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een half gestructureerd interview, omdat op deze manier de relevante onderwerpen om te bevragen op papier staan. Daarnaast wordt er op deze manier wel ruimte gemaakt om door te vragen, wanneer de respondent iets interessants/nuttigs vertelt.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • De jongerenwerkers lopen straatrondes. Ze gaan af op bekende hangplekken of plekken waar overlastmeldingen gedaan worden. Wanneer ze jongeren treffen gaan ze met hen in gesprek en bevragen ze of de jongeren behoeftes hebben (andere minder overlast gevende hangplek, activiteiten etc.). • Ze verzinnen zelf activiteiten die makkelijker te organiseren zijn. Deze activiteiten houden ze dan in de wijk. Ze proberen door middel van flyers op de basisschool de activiteiten bekend te maken. • De jongerenwerker die de activiteit organiseert in Oosterhoogebrug heeft ook contact gelegd met de gymdocent van de basisschool. Deze gymdocent geeft dus soms aan dat de jongeren ook nog na school kunnen voetballen in de buurt.

Figuur 11: Opbrengsten interview jongerenwerkers WIJ Lewenburg

Met wie gesproken:	Jongerenwerker WIJ Vinkhuizen
Verantwoording activiteit:	De jongerenwerker legt ook contact met jongeren, alleen dan in de wijk Vinkhuizen. Wellicht heeft de jongerenwerker een ander perspectief op het contact leggen met jongeren en worden er andere methoden gebruikt.

Onderzoeksmethode:	Contextual interviewing
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gebruikgemaakt van contextual interviewing, omdat op deze manier gekeken kan worden hoe de jongerenwerker aan de slag gaat tijdens een jongerenactiviteit. Er kunnen vervolgens vragen worden gesteld over de manier(en) van contact maken met jongeren van de jongerenwerker.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • Aan het begin van elk schooljaar gaan ze de scholen in de wijk bij langs. Ze gaan de klassen langs en vertellen dan wie ze zijn, wat ze doen, voor wie ze er zijn en waarvoor je bij hen terecht kan. Op die manier weten direct veel jongeren wie het WIJ-team is en hoe ze er kunnen komen. • Ze hebben korte lijntjes met andere professionals: ze nemen bijvoorbeeld deel aan een signaleringsoverleg. Hierin worden bepaalde jongeren besproken waar zorgen over zijn. Doordat verschillende professionals vanuit hun eigen perspectief signalen delen, ontstaat er een zo compleet mogelijk beeld van de jongere. Daar komt het ook voor dat er voor de jongerenwerkers “nieuwe” jongeren worden besproken. Dit is voor hun dan reden om deze jongeren bijvoorbeeld op te zoeken. • WIJ Vinkhuizen heeft in de wijk een vaste plek. Van deze vaste plek is ook bekend dat het vrije inloop is en dat de jongeren dus voor van alles binnen kunnen lopen. Nieuwe jongeren of reeds bekende jongeren, voor problemen of voor een kletspraatje. Dit een

Figuur 12: Opbrengsten interview jongerenwerker WIJ Vinkhuizen

Activiteit:	Enquête voor jongeren 9 tot 15 jaar uit Oosterhoogebrug
Verantwoording activiteit:	Door middel van deze enquête willen wij antwoord krijgen op verschillende vragen, namelijk: in hoeverre zijn de mensen bekend met WIJ, de activiteiten van WIJ en de bereikbaarheid van WIJ Lewenborg.
Onderzoeksmethode:	Kwantitatieve vragenlijst

<p>Verantwoording onderzoeksmethode:</p>	<p>Er is gekozen voor een kwantitatieve vragenlijst omdat we dezelfde vragen aan een groot aantal jongeren wilden vragen. In de vragenlijst staan vooral gesloten vragen, waarbij soms toelichting kan worden gegeven.</p> <p>Daarnaast is er gekozen voor een vragenlijst omdat het in verband met Corona moeilijker is om jongeren te treffen bijvoorbeeld op straat. De vragenlijst kan via het internet gemaakt worden, waardoor er geen contact vereist is.</p>
<p>Belangrijkste opbrengsten:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Aantal respondenten: 43 ● 82,5% niet bekend met WIJ Lewenburg ● 90% nog nooit deelgenomen aan een activiteit georganiseerd door WIJ Lewenburg ● 94,87% weet niet waar hij/zij terecht kan met vragen over of ideeën voor WIJ Lewenburg ● Soorten activiteiten waaraan ze graag deelnemen: sporten, karten, free runnen, film kijken ● Voetbal komt vaak terug als activiteit waar ze graag aan deel zouden nemen als deze zou worden georganiseerd. Echter wordt deze reeds georganiseerd, dus dat zegt wat over de reclame en bekendheid van de activiteiten.

Figuur 13: Opbrengsten enquête jongeren

2.1.2 Literatuuronderzoek

Er is een literatuuronderzoek uitgevoerd, hierbij is gebruikgemaakt van onderstaand dataverzameling instrument.

Doel van het instrument voor dataverzameling	Kernbegrip	Deelaspecten	Kijkpunten
<p>Na afloop van het bestuderen hebben we data waaruit blijkt op welke wijze jongerenwerkers in contact kunnen komen met (onbereikbare) jongeren.</p>	<p>Inhoud van het contact maken.</p>	<p>Definitie</p>	<p>De bron gaat in op hoe contact maken omschreven wordt in de literatuur.</p>

	Wijze van contact maken met een (onbereikbare) doelgroep.	Jongerenwerk	De bron gaat in op manieren van hoe een jongerenwerker contact kan maken met (onbereikbare) jongeren.
		Jongeren	

Figuur 14: Dataverzameling literatuuronderzoek 1

Voor het literatuuronderzoek is een selectiecriteria opgesteld, deze staan in de onderstaande tabel. De selectiecriteria zijn onderverdeeld in inclusie- en exclusiecriteria.

Inclusie	Exclusie
<p>De bron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft betrekking op het jongerenwerk of werken met jongeren; • Is gericht op het maken van contact met een (onbereikbare) doelgroep, namelijk jongeren; • Is volledig beschikbaar. 	<p>De bron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is niet gericht op de doelgroep jongeren. • Is geschreven voor 2010.

Figuur 15: Selectiecriteria literatuuronderzoek 1

Het literatuuronderzoek is uitgevoerd via de websites van NJI, Movisie en Divosa. De zoektermen die hiervoor gebruikt zijn, staan in de onderstaande tabel.

Zoektermen	Verantwoording zoekterm(en)
'Jongerenwerk'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die gericht zijn op het jongerenwerk. Dit is van belang, aangezien het onderzoek zich richt op het jongerenwerk van WIJ Lewenborg.

'Jongeren' en 'contact maken'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op het contact maken met jongeren. Om de deelvraag te beantwoorden, dient er gezocht te worden naar manieren van contact maken met jongeren.
'Jongeren' en 'bereiken'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht kan worden naar bronnen die ingaan op het contact maken met jongeren. Bereiken is in dit geval een synoniem van 'contact maken'. Door gebruik te maken van dit synoniem kunnen er weer andere bronnen naar boven komen, dan bij de zoekterm 'contact maken'.
'Werkwijze' en 'jongerenwerk'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht kan worden naar bronnen die ingaan op werkwijzen van contact maken. Het onderzoek richt zich op het jongerenwerk van WIJ Lewenborg. Door gebruik te maken van de zoekterm 'jongerenwerk', zal er gericht gezocht worden naar bronnen die aansluiten op het jongerenwerk.
'Onbereikbare jongeren'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar jongeren die onbereikbaar zijn. In de deelvraag dient antwoord te worden gegeven op het maken van contact met jongeren. Het onderzoek richt zich op een wijk, waarin de jongeren momenteel onbereikbaar zijn. Door gebruik te maken van de zoekterm 'onbereikbare jongeren', kan er gezocht worden naar bronnen die ingaan

Figuur 16: Zoektermen literatuuronderzoek 1

2.2 Wat is het verschil in sociaal economische status (SES) tussen Oosterhoogebrug en Lewenborg (waar de activiteiten wel lopen)?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden is er literatuuronderzoek gedaan.

2.2.1 Literatuuronderzoek

Er is een literatuuronderzoek uitgevoerd, hierbij is gebruikgemaakt van onderstaand dataverzameling instrument.

Doel van het instrument voor dataverzameling	Kernbegrip	Deelaspecten	Kijkpunten
Na afloop van het bestuderen hebben we data waaruit blijkt		Definitie	De bron bakent het begrip

dat of er een verschil in sociaal economische status is tussen Oosterhoogebrug en Lewenburg en kan daarmee de link met het contact maken met de doelgroep gelegd worden.	Sociaal economische status		sociaal economische status af.
	Verschil tussen Oosterhoogebrug en Lewenburg	SES Oosterhoogebrug	De bron geeft cijfers weer van verschillende factoren in de twee wijken.
		SES Lewenburg	

Figuur 17: Dataverzameling literatuuronderzoek 2

Voor het literatuuronderzoek is een selectiecriteria opgesteld, deze staan in de onderstaande tabel. De selectiecriteria zijn onderverdeeld in inclusie- en exclusiecriteria.

Inclusie	Exclusie
De bron: <ul style="list-style-type: none"> • Heeft betrekking op statistieken voor verschillende factoren in beide wijken. • Is nog bijgewerkt in 2020. • Is volledig beschikbaar. 	De bron: <ul style="list-style-type: none"> • Is geschreven voor Oosterhoogebrug en Ulgersmaborg als één wijk. Daarnaast is Lewenburg verdeeld in Noord en Zuid.

Figuur 18 Selectiecriteria literatuuronderzoek 2

Het literatuuronderzoek is uitgevoerd via de websites van AlleCijfers.nl en Basismonitor Groningen. De zoektermen die hiervoor gebruikt zijn, staan in de onderstaande tabel.

Zoektermen	Verantwoording zoekterm(en)
'Criminaliteit' en 'Oosterhoogebrug'	De zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op de mate van criminaliteit in Oosterhoogebrug. Dit zegt iets over de veiligheid in de wijk.
'Criminaliteit' en 'Lewenburg'	De zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op de mate van criminaliteit in Lewenburg. Dit zegt iets over de veiligheid in de wijk.

'Gemiddeld inkomen' en 'Oosterhoogebrug'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op het gemiddelde inkomen van gezinnen in Oosterhoogebrug. Dit zegt iets over hun sociaal economische status.
'Gemiddeld inkomen' en 'Lewenborg'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op het gemiddelde inkomen van gezinnen in Lewenborg. Dit zegt iets over hun sociaal economische status.

Figuur 19 Zoektermen literatuuronderzoek 2

Gegeven		Oosterhoogebrug	Lewenborg Noord
Gemiddeld jaarinkomen (€)	bruto	25,400	18,800
Jongeren (0-15 jaar)		265	585
Diefstal*		2	4
Vernieling*		4	7
Geweld en seksmisdrijven*		4	7

*aantal misdaden per 1000 inwoners

Figuur 20: Vergelijking Oosterhoogebrug en Lewenborg Noord

Bron: Allecijfers.nl

Gegeven		Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg	Lewenborg Noord
Financieel gezin	kwetsbaar	10%	10%
Niveau voortgezet onderwijs	primair en	Primair: lager dan gemiddeld Voortgezet: rond gemeentelijk gemiddelde	Lager van gemiddeld
Alcohol- en drugsgebruik jeugd		Relatief hoog	Relatief hoog
Geen startkwalificatie (18-23 jaar)		22%	28%
Psychosociale gezondheid		13%	13%

Figuur 21: Vergelijking Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg en Lewenborg Noord

Bron: Basismonitor Groningen

Gemiddelde is Gemeente Groningen. Alles wordt afgezet tegen de cijfers van de gemeente.

2.3 Wat zijn voorwaarden voor duurzaam contact tussen jongerenwerker en jongere?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden zijn er interviews afgenomen en is er literatuuronderzoek gedaan.

2.3.1 Interviews

Met wie gesproken:	Jongerenwerkers WIJ Lewenburg
Verantwoording activiteit:	De jongerenwerkers gaan duurzame relaties aan met jongeren uit andere wijk.
Onderzoeksmethode:	Narratief interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een narratief interview. Er stond één vraag centraal, namelijk: Wat houdt voor jullie een duurzame relatie in? Een wordt daarin gestimuleerd om een eigen verhaal te vertellen (Van der Donk & Van Lanen, 2015).
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • Een duurzame relatie betekent dat hij langdurig van aard is. • Een duurzame relatie is gebaseerd op vertrouwen. Daarnaast kost het verkrijgen van een duurzame relatie, aangezien de jongeren je pas langzamerhand zullen vertrouwen. Naarmate je als jongerenwerker meer zichtbaar bent in de wijk, de jongeren worden dan vaak vanzelf ook nieuwsgierig naar de jongerenwerker. • De jongerenwerkers zijn reeds in staat om een duurzame relatie op te bouwen, dit is te zien in de wijk Lewenburg waar zij de jongeren in beeld hebben.

Figuur 22: Opbrengsten interview jongerenwerkers WIJ Lewenburg

Met wie gesproken:	Jongere (14 jaar) uit Oosterhoogebrug
Verantwoording activiteit:	De jongere kan een beeld schetsen van wat voor jongeren belangrijke voorwaarden kunnen zijn voor duurzaam contact. Dit perspectief dient ook gehoord en meegenomen te worden
Onderzoeksmethode:	Semi gestructureerd interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een half gestructureerd interview, omdat op deze manier de relevante onderwerpen om te bevragen op papier staan. Daarnaast wordt er op deze manier wel ruimte gemaakt om door te vragen, wanneer de respondent iets interessants/nuttigs vertelt.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • Humor is een belangrijke manier om aansluiting te vinden bij jongeren en om contact te maken. Bij de activiteiten moeten de jongerenwerkers zich bijvoorbeeld niet opstellen als politieagenten.

	<ul style="list-style-type: none"> • Laagdrempeligheid is een belangrijke manier om de activiteiten voor iedereen toegankelijk te maken. Dat geldt voor laagdrempeligheid in het contact alsook voor de activiteiten. Simpele activiteiten waar iedereen aan mee kan doen en lol kan maken.
--	--

Figuur 23: Opbrengsten interview jongere uit Oosterhoogebrug

2.3.2 Literatuuronderzoek

Er is een literatuuronderzoek uitgevoerd, hierbij is gebruikgemaakt van onderstaand dataverzameling instrument.

Doel van het instrument voor dataverzameling	Kernbegrip	Deelaspecten	Kijkpunten
Na afloop van het bestuderen hebben we data waaruit blijkt welke randvoorwaarden van belang zijn om als jongerenwerker duurzaam contact op te bouwen met jongeren.	Duurzaam contact	Definitie	De bron geeft een definitie van duurzaam contact. Daarnaast gaat de bron in op hoe dit er in de praktijk uitziet.
		Toepassing in de praktijk	
	Randvoorwaarden duurzaam contact	Randvoorwaarden of kenmerken van duurzaam contact.	De bron schetst voorwaarden van duurzaam contact. Hoe hiernaar toegewerkt wordt en hoe dit eruit ziet in de praktijk.
		Toewerken naar duurzaam contact.	
		Toepassing in de praktijk.	

Figuur 24: Dataverzameling literatuuronderzoek 3

Voor het literatuuronderzoek is een selectiecriteria opgesteld, deze staan in de onderstaande tabel. De selectiecriteria zijn onderverdeeld in inclusie- en exclusiecriteria.

Inclusie	Exclusie
<p>De bron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft betrekking op het jongerenwerk of werken met jongeren; • Is gericht op het opbouwen van duurzaam contact met jongeren; • Is volledig beschikbaar. 	<p>De bron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is geschreven voor 2010.

Figuur 25: Selectiecriteria literatuuronderzoek 3

Het literatuuronderzoek is uitgevoerd via de websites van NJI en Movisie. De zoektermen die hiervoor gebruikt zijn, staan in de onderstaande tabel.

Zoektermen	Verantwoording zoekterm(en)
'Jongerenwerk'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die gericht zijn op het jongerenwerk. In de deelvraag dient namelijk antwoord te worden gegeven op onder welke randvoorwaarden een jongerenwerker een duurzame relatie kan opbouwen.
'Jongeren' en 'duurzaam contact'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op het aangaan van duurzaam contact met jongeren. Dit is nodig om de deelvraag te beantwoorden.
'Duurzame relatie' en 'voorwaarden'	<p>Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op een duurzame relatie. In de deelvraag dient namelijk antwoord te worden gegeven op de vraag aan welke voorwaarden duurzaam contact dient te voldoen.</p> <p>'Duurzame relatie' is in dit geval een synoniem van 'duurzaam contact'. Door gebruik te maken van dit synoniem kunnen er weer andere bronnen naar boven komen, dan bij de zoekterm 'duurzaam contact'.</p>

<p>'Langdurige relatie' en 'voorwaarden'</p>	<p>Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op een duurzame relatie. In de deelvraag dient namelijk antwoord te worden gegeven op de vraag aan welke voorwaarden duurzaam contact dient te voldoen.</p> <p>'Duurzame relatie' is in dit geval een synoniem van 'duurzaam contact'. Door gebruik te maken van dit synoniem kunnen er weer andere bronnen naar boven komen, dan bij de zoekterm 'duurzaam contact'.</p>
--	--

Figuur 26: Zoektermen literatuuronderzoek 3

In de literatuur zijn verschillende voorwaarden gevonden voor het aangaan van duurzaam contact. Hieronder worden ze gestructureerd weergegeven.

Voorwaarde:	Waarom:	Genoemd door wie:
Kennis van de dagelijkse werkelijkheid van de straat	De jongerenwerkers moeten zich kunnen identificeren met de straatcultuur. Wanneer zij zich daarmee kunnen identificeren, zullen de jongeren aansluiting vinden bij ze.	Nederlands Jeugdinstituut & Sociaal Werk Nederland en Youth Spot (2019).
Kennis van de persoonlijke verhalen van de jongeren		
Het verstaan van de taal van de jongeren		
Kunnen werken vanuit de leefwereld	Deze voorwaarden dragen bij aan het aangaan van betekenisvolle relaties met jongeren.	Valkestijn et. al (2015)
Het werken vanuit de afwijkende leeftijdsgrenzen		
Het werken vanuit laagdrempeligheid		
Het werken vanuit flexibiliteit		
Het werken vanuit ongehoorzaamheid		
Het werken vanuit het persoonlijk commitment aan jongeren		

Figuur 27: Voorwaarden duurzaam contact

2.4 Hoe krijg je in het contact met jongeren de behoefte aan activiteiten in kaart?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden zijn er interviews afgenomen en is er literatuuronderzoek gedaan.

2.4.1 Interviews

Met wie gesproken:	Ouder met kinderen uit de beoogde doelgroep uit Oosterhoogebrug.
Verantwoording activiteit:	De ouder heeft drie kinderen in de leeftijdscategorie 9-15 jaar. Hierdoor kan de ouder ons én het perspectief van ouders geven én van de jongeren in de doelgroep.
Onderzoeksmethode:	Semi gestructureerd interview

Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een half gestructureerd interview, omdat op deze manier de relevante onderwerpen om te bevragen op papier staan. Daarnaast wordt er op deze manier wel ruimte gemaakt om door te vragen, wanneer de respondent iets interessants/nuttigs vertelt.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuw perspectief: via de ouders in contact komen met de jongeren. De ouders kennen hun kinderen goed, kunnen makkelijk bevragen of ze ergens behoefte aan hebben. De gesproken ouder kent ook meerdere ouders die wel willen samenwerken met het WIJ-team. • Door ouders te betrekken creëer je een groter draagvlak, ook voor je activiteiten. Ouders zijn bereid om te helpen organiseren etc.

Figuur 28: Opbrengsten interview ouder Oosterhoogebrug

Met wie gesproken:	Jongerenwerker WIJ Vinkhuizen
Verantwoording activiteit:	De jongere kan een beeld schetsen van wat voor jongeren belangrijke voorwaarden kunnen zijn voor duurzaam contact. Dit perspectief dient ook gehoord en meegenomen te worden
Onderzoeksmethode:	Semi gestructureerd interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een half gestructureerd interview, omdat op deze manier de relevante onderwerpen om te bevragen op papier staan. Daarnaast wordt er op deze manier wel ruimte gemaakt om door te vragen, wanneer de respondent iets interessants/nuttigs vertelt.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> • De behoeften bevragen kan gewoon in een gesprek, nadat het contact gemaakt is. Laat het een open vraag zijn, zodat de jongere zelf gaat nadenken. • Het is van belang om transparant te zijn. Geef aan wat je met de behoefte van de jongere doet. Op het moment dat de jongere aangeeft ergens behoefte aan te hebben en je doet er niks mee, zal de jongere geen tweede keer zijn/haar behoefte vertellen. • Het “voor jongeren, door jongeren” principe werkt goed bij het organiseren van activiteiten. Als jongeren hun eigen behoeften mogen organiseren zijn ze intrinsiek gemotiveerd om het daadwerkelijk te doen.

Figuur 29: Opbrengsten interview jongerenwerker WIJ Vinkhuizen

2.4.2 Literatuuronderzoek

Er is een literatuuronderzoek uitgevoerd, hierbij is gebruikgemaakt van onderstaand dataverzameling instrument.

Doel van het instrument voor dataverzameling	Kernbegrip	Deelaspecten	Kijkpunten
Na afloop van het bestuderen hebben we data waaruit het belang van transparantie in het contact tussen jongerenwerker en jongere blijkt.	Transparantie jongerenwerk	Definitie	De bron gaat in op het belang van transparantie in het contact tussen jongerenwerker en jongere en hoe dit bewerkstelligt kan worden.
		Belang	

Figuur 30: Dataverzameling literatuuronderzoek 4

Voor het literatuuronderzoek is een selectiecriteria opgesteld, deze staan in de onderstaande tabel. De selectiecriteria zijn onderverdeeld in inclusie- en exclusiecriteria.

Inclusie	Exclusie
De bron: <ul style="list-style-type: none"> • Heeft betrekking op het contact tussen jongerenwerker en jongere. • Is een onafhankelijk en betrokken kenniscentrum. 	De bron: <ul style="list-style-type: none"> • Heeft geen bronverwijzing, niet duidelijk waarop de uitspraak gebaseerd is.

Figuur 31: Selectiecriteria literatuuronderzoek 4

Het literatuuronderzoek is uitgevoerd via de website van NJI. De zoektermen die hiervoor gebruikt zijn, staan in de onderstaande tabel.

Zoektermen	Verantwoording zoekterm(en)
'Transparantie' en 'jongerenwerk'	De zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op het belang van transparant in het jongerenwerk.

'Succesfactoren' en 'jongerenwerk'	De zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op wat jongerenwerk succesvol maakt.
------------------------------------	--

Figuur 32: Zoektermen literatuuronderzoek 4

2.5 Met welke randvoorwaarden vanuit de beroepspraktijk van jongerenwerkers dient rekening mee gehouden te worden in het leggen en onderhouden van contact met de jongeren?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden is er literatuuronderzoek gedaan.

2.5.1 Literatuuronderzoek

Er is een literatuuronderzoek uitgevoerd, hierbij is gebruikgemaakt van onderstaand dataverzameling instrument.

Doel van het instrument voor dataverzameling	Kernbegrip	Deelaspecten	Kijkpunten
Na afloop van het bestuderen hebben we data waaruit blijkt op welke wijze jongerenwerkers werken vanuit de uitgangspunten van de vreedzame wijk en vanuit de presentiebenadering .	Vreedzame wijk	Het toepassen van de vreedzame wijk in de beroepspraktijk	De bron gaat in op hoe de vreedzame wijk toegepast wordt in de praktijk. Daarnaast gaat de bron in op achtergrondinformatie .
		Achtergrondinformatie over de vreedzame wijk.	
	Presentiebenadering	Het toepassen van de presentiebenadering in de beroepspraktijk	De bron gaat in op hoe de presentiebenadering toegepast wordt in de praktijk. Daarnaast gaat de bron in op achtergrondinformatie .
		Achtergrondinformatie over de presentiebenadering	

Figuur 33: Dataverzameling literatuuronderzoek 5

Voor het literatuuronderzoek is een selectiecriteria opgesteld, deze staan in de onderstaande tabel. De selectiecriteria zijn onderverdeeld in inclusie- en exclusiecriteria.

Inclusie	Exclusie
<p>De bron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft betrekking op de vreedzame wijk; • Heeft betrekking op de presentiebenadering; • Gaat in op de uitgangspunten/werkwijze van de vreedzame wijk; • Gaat in op de uitgangspunten/werkwijze van de presentiebenadering of het presentiemodel; • Is volledig beschikbaar. 	<p>De bron:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is geschreven voor 2010.

Figuur 34: Selectiecriteria literatuuronderzoek 5

Het literatuuronderzoek is uitgevoerd via de websites van Stichting Vreedzaam en via Movisie. De zoektermen die hiervoor gebruikt zijn, staan in de onderstaande tabel.

Zoektermen	Verantwoording zoekterm(en)
'Uitgangspunten' en 'vreedzame wijk'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht kan worden naar bronnen die beschrijven wat de uitgangspunten van de vreedzame wijk zijn. In de deelvraag worden de randvoorwaarden uit beroepspraktijk uitgewerkt. De vreedzame wijk is hier een van. Er is daarom met behulp van deze zoektermen gezocht een concrete uitleg over de vreedzame wijk.
'Werkwijze' en 'vreedzame wijk'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht kan worden naar bronnen die beschrijven hoe in de praktijk gewerkt wordt met de vreedzame wijk.
'Uitgangspunten' en 'presentie benadering' of 'presentiemodel'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht kan worden naar bronnen die beschrijven wat de uitgangspunten van de presentiebenadering of het presentiemodel zijn. In de deelvraag worden de randvoorwaarden uit beroepspraktijk uitgewerkt. De presentiebenadering of het presentiemodel is hier een van. Er is daarom met behulp van deze zoektermen gezocht naar een concrete uitleg over de presentiebenadering.

'Werkwijze' en 'presentie benadering' of 'presentiemodel'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht kan worden naar bronnen die beschrijven hoe in de praktijk gewerkt wordt met de presentiebenadering of het presentiemodel.
---	--

Figuur 35: Zoektermen literatuuronderzoek 5

2.6 Met welke randvoorwaarden uit de leefomgeving van de jongeren dient rekening gehouden te worden?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden zijn er interviews afgenomen en is er literatuuronderzoek gedaan.

2.6.1 Interviews

Met wie gesproken:	Ouder met kinderen uit de beoogde doelgroep uit Oosterhoogebrug.
Verantwoording activiteit:	De ouder heeft drie kinderen in de leeftijdscategorie 9-15 jaar. Hierdoor kan de ouder ons én het perspectief van ouders geven én van de jongeren in de doelgroep.
Onderzoeksmethode:	Semi gestructureerd interview
Verantwoording onderzoeksmethode:	Er is gekozen voor een half gestructureerd interview, omdat op deze manier de relevante onderwerpen om te bevragen op papier staan. Daarnaast wordt er op deze manier wel ruimte gemaakt om door te vragen, wanneer de respondent iets interessants/nuttigs vertelt.
Belangrijkste opbrengsten:	<ul style="list-style-type: none"> De ouders en jongeren uit Oosterhoogebrug zien Lewenborg als een meer problematische wijk dan hun eigen. Oosterhoogebrugers voelen zich een eigen, apart wijk. Dit weerhoudt ouders ervan om hun kinderen bijvoorbeeld op de fiets naar Lewenborg te laten gaan voor de activiteiten. Het is dus van belang dat de activiteiten in de buurt zijn. Ze geeft aan dat ook haar kinderen dit niet zien zitten.

Figuur 36: Opbrengsten ouder Oosterhoogebrug

2.6.2 Literatuuronderzoek

Met literatuuronderzoek is gekeken naar drie verschillende randvoorwaarden, namelijk: het elkaar ontmoeten van jongeren uit verschillende wijken, interesses jongeren en sociale media.

Er is een literatuuronderzoek uitgevoerd, hierbij is gebruikgemaakt van onderstaand dataverzameling instrument.

Doel van het instrument voor dataverzameling	Kernbegrip	Deelaspecten	Kijkpunten
Na afloop van het bestuderen hebben we data waaruit blijkt wat de randvoorwaarden zijn vanuit de leefomgeving van de jongeren.	Ontwikkeling jongeren	Sociale ontwikkeling	De bron gaat in op de ontwikkeling van de jongeren in verschillende opzichten.
		Psychische ontwikkeling	
	Interesses jongeren	Verschil en overeenkomsten tussen interesses jongeren	De bron gaat in op de verschillende interesses van jongeren en waar rekening mee gehouden moet/kan worden.

Figuur 37: Dataverzameling literatuuronderzoek 6

Voor het literatuuronderzoek is een selectiecriteria opgesteld, deze staan in de onderstaande tabel. De selectiecriteria zijn onderverdeeld in inclusie- en exclusiecriteria.

Inclusie	Exclusie
De bron: <ul style="list-style-type: none"> • Heeft betrekking op de ontwikkeling van jongeren. • Geschreven door een GZ-psycholoog en een onderzoeksdocent. Veel gebruikt boek in studies. • Uitgebreide bronvermelding naar onderzoeken. 	De bron: <ul style="list-style-type: none"> • Is in algemene zin geschreven. • Kan per jongere wel verschillen.

Figuur 38: Selectiecriteria literatuuronderzoek 6

Het literatuuronderzoek is uitgevoerd vanuit het boek Praktijkgerichte ontwikkelingspsychologie van Marjan en Petra de Bil (2017). De zoektermen die in het boek gebruikt zijn, staan in de onderstaande tabel.

Zoektermen	Verantwoording zoekterm(en)
'Peergroups'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op jongeren en de peergroups waarin ze zitten.
'Sociale media'	Deze zoekterm is gebruikt, omdat op deze manier gezocht wordt naar bronnen die ingaan op het social media gebruik van jongeren.

Figuur 39: Zoektermen literatuuronderzoek 6

Bijlage 3. Evaluatie van het product**3.1 Weging ontwerpideeën**

Ontwerpidee	Voldoet het idee aan de ontwerpeisen?	Is het idee een oplossing voor het praktijkprobleem?	Is het idee realiseerbaar?
Een stappenplan waarin de jongerenwerker stapsgewijs wordt meegenomen in het proces van 'contact zoeken'.	Het idee voldoet aan alle ontwerpeisen.	Het idee geeft handvatten voor het contact maken met jongeren en dit behouden. Daarbij wordt rekening gehouden met de naamsbekendheid en het welzijn in de wijk.	Het idee lijkt organisatorisch uitvoerbaar. Het stappenplan is duurzaam van aard, aangezien het ook toegepast kan worden in andere wijken.
Een aanbod van behoeftes (powerpoint, flyer) om gebruik van te maken bij het geven van een voorlichting.	Het idee voldoet niet aan alle ontwerpeisen. Zo houdt het niet rekening met het bereiken van de jongeren via social media.	Het idee geeft handvatten om het eerste contact te maken met de jongeren. Daarbij wordt geen rekening gehouden met het inspelen op het behouden van het contact. Daarnaast dienen de jongerenwerkers zelfstandig	Er kan contact gezocht worden met basisscholen en voortgezet onderwijs. In het voortgezet onderwijs zal het lastig worden om in contact te komen met de doelgroep uit een specifieke wijk. Op het voortgezet onderwijs bevinden zich vaak namelijk jongeren vanuit verschillende wijken.
Een social media pagina waarmee bekendheid over WIJ Lewenburg kan worden gemaakt.	Het idee voldoet niet aan alle ontwerpeisen. Zo zal het bereiken van jongeren via de social media pagina tijd kosten, aangezien	Het idee houdt rekening met verkrijgen van bekendheid over de activiteiten. Het maken van daadwerkelijk contact met de jongeren wordt hierin echter niet meegenomen.	WIJ Lewenburg bezit reeds over een social media pagina, waarop ze bekendheid over de activiteiten delen. Het opstarten van een social media pagina draagt daarnaast niet direct bij aan het in contact komen met jongeren.

Figuur 40 Weging ontwerpideeën

3.2 Teststrategie

Vanwege de Corona maatregelen was er geen mogelijkheid om het product in de beroepspraktijk te testen. In plaats daarvan is er gekozen om het product te testen door middel van de strategie screening. Bij het testen van het product stond de volgende vraag centraal: *In hoeverre biedt het product handvatten om contact te leggen met jongeren (9-15 jaar) in de wijk Oosterhoogebrug en dat het contact duurzaam gemaakt kan worden?*

Volgens Van der Donk en Van Lanen (2015) wordt bij screening een checklist met de ontwerpeisen naast het product gelegd. Het product wordt intensief bestudeert aan de hand van de ontwerpeisen. Hierbij wordt de evaluatie data verzameld door te bestuderen.

De opdrachtgever en een ouder uit de wijk hebben het product getest door middel van screening. Ook de feedback van de advies docent is meegenomen in de evaluatie. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende checklist:

Checklist ontwerpeisen
☐ Het product geeft handvatten om meer naamsbekendheid te krijgen.
☐ Het product geeft handvatten om contact te maken met jongeren (handvatten uit de praktijk en literatuur).
☐ Het product is toepasbaar binnen de methodiek van de presentiebenadering en de vreedzame wijk.
☐ Het product houdt rekening met verschillen in welzijn in wijken.
☐ Het product legt niet de nadruk op het verduurzamen van de relatie. Hier zijn de jongerenwerkers reeds toe in staat.
☐ Het product benadrukt het belang van transparantie.
☐ Het product beschrijft manieren om achter de behoefte te komen.
☐ Het product houdt rekening met de verschillende leeftijdscategorieën en interesses bij het bevragen naar de behoefte.

Figuur 41: Checklist ontwerpeisen

3.3 Uitkomsten van het testen

Bij het testen van het product, hebben we de volgende feedback ontvangen:

- Het product mist een beschrijving van de werkwijze die wij als studenten hebben gebruikt om in contact te komen met jongeren en ouders.
- Het product mist het leefgebied "sport" als plek om contact te leggen met jongeren. Door deze toe te voegen is het product breder inzetbaar. In Oosterhoogebrug is namelijk geen grote sportvereniging, maar dat betekent niet dat het in andere wijken ook zo is.
- Het product mist een beschrijving van de doelgroep, waarvoor het product bestemd is.
- Het product mist een omschrijving van het doel, waar het product aan bijdraagt.
- De titel van het product is op dit moment te algemeen, mag informatiever
- Een korte inleiding met daarin een contextomschrijving en waar het product naar toe moet leiden.
- Wees vollediger en concreter. Stappenplan moet ook bruikbaar zijn zonder aanvullend document en moet specifieke handvatten geven.
- Maak bij inzichten die gebaseerd zijn op de literatuur gebruik van een bronverwijzing.